

Механізм незалежного звітування (МНЗ): Україна, перехідний звіт результатів за 2018–2020 роки

Цей звіт був підготовлений у співпраці з Дмитром Хутким, незалежним дослідником

Зміст

I. Вступ	2
II. Виконання плану дій	3
2.1. Загальні акценти та результати	3
2.2. Вплив пандемії COVID-19 на виконання плану дій	4
2.3. Перші результати	6
2.4. Виконання зобов'язань	15
III. Багатосторонній процес	22
3.1. Багатосторонній процес протягом виконання плану дій	22
3.2. Огляд дій України протягом виконання плану дій	25
IV. Методологія та джерела	29
Додаток I. Індикатори МНЗ	30

Ця публікація була створена за фінансової підтримки Європейського Союзу. Механізм незалежної звітності (МНЗ) цілковито бере на себе відповідальність за її зміст, який не обов'язково відображає погляди Європейського союзу. Щоб гарантувати незалежність, об'єктивність та емпіричність дослідження, МНЗ у співпраці з національними дослідниками проводить незалежне оцінювання, яке перевіряє штат МНЗ і рецензує Група міжнародних експертів (ГМЕ)

I. Вступ

Партнерство «Відкритий уряд» – це глобальне партнерство, яке об'єднує урядових реформаторів та лідерів громадянського суспільства задля створення планів дій, які роблять уряди більш інклюзивними, відповідальними та підзвітними. Зобов'язання плану дій можуть ґрунтуватися на наявних ініціативах або розпочинати дії у цілком новій сфері. Механізм незалежного звітування (МНЗ) ПВУ відстежує усі плани дій, щоб пересвідчитися, що уряди виконують свої зобов'язання. Лідери громадянського суспільства та очільники уряду використовують ці оцінки, щоб поміркувати над просуванням власних задумів та з'ясувати, чи їхні дії вплинули на життя людей.

МНЗ співпрацював із незалежним дослідником Дмитром Хутким, який виконав цю оцінку. МНЗ має на меті надавати інформацію про поточний діалог щодо розробки та виконання майбутніх зобов'язань. Повний опис методології МНЗ – за посиланням <https://www.opengovpartnership.org/about/independent-reporting-mechanism>.

Цей звіт розглядає виконання четвертого плану дій України за 2018–2020 роки. У 2021 році МНЗ запровадить новий підхід до процесу дослідження та масштабу звітування про плани дій, який буде затверджений процедурою «Оновлення МНЗ»¹. МНЗ підлаштував свої звіти результатів щодо планів дій 2018–2020 років так, щоб вони відповідали процесу переходу до нових продуктів МНЗ та уможливили МНЗ підлаштувати свої робочі процедури у світлі впливу пандемії COVID–19 на процеси у країнах ПВУ.

---

¹ Більше інформації за посиланням: <https://www.opengovpartnership.org/process/accountability/about-the-irm/irm-refresh/>.

II. Виконання плану дій

Перехідний звіт результатів МНЗ оцінює стан виконання зобов'язань плану дій та результати їхнього втілення наприкінці циклу плану дій. Цей звіт не переглядає оцінку таких параметрів як «конкретність», «зв'язок із цінностями ПВУ» та «потенційний вплив». МНЗ оцінює ці три показники у звітах намірів МНЗ. Більше інформації про кожен із цих індикаторів представлено у Додатку I цього звіту.

2.1. Загальні акценти та результати

План дій України на 2018–2020 роки містив 17 зобов'язань. Наприкінці періоду виконання плану дій п'ять зобов'язань (30%) були повністю виконані, шість (35%) були виконані значною мірою та шість (35%) мали незначний ступінь виконання. Цей план дій містить меншу частку повністю виконаних зобов'язань, аніж попередній план дій.²

Вибори нового президента та парламенту у 2019 році мали і позитивний, і негативний вплив на виконання зобов'язань. Вибори президента Володимира Зеленського у квітні 2019 року та парламентські вибори у липні 2019 року, внаслідок яких політична партія «Слуга народу» прийшла до влади, спричинили зміни у керівництві міністерств та відомств, які відповідали за виконання зобов'язань.

Однією із таких змін було створення нового Міністерства цифрової трансформації³, яке було сформовано у вересні 2019 року на основі Державного агентства з питань електронного урядування. Новостворене міністерство дало новий поштовх цифровізації державних послуг. Внаслідок цього було повністю виконано зобов'язання №12, яке зосереджувалося на розробці пріоритетних цифрових послуг на порталі «Дія». Наприкінці періоду виконання плану дій портал забезпечував комплексний доступ до понад 40 державних послуг (від реєстрації народження дитини до подання заявок на отримання специфічних дозволів на ведення підприємницької діяльності)⁴.

Нестача чіткої візії з боку нових керівників міністерств, призначених після цих виборів, та процеси розформування та злиття міністерств призвели до запізненого та часткового виконання зобов'язань №9 (щодо інформації про довкілля), №10 (щодо реєстрів природних ресурсів), №13 (щодо онлайн-платформи взаємодії між громадянським суспільством та урядом) та №14 (щодо платформи Ініціативи прозорості видобувних галузей). Зобов'язання №2 (щодо системи продажу арештованого майна) та №15 (щодо електронних освітніх ресурсів) не були виконані так, як було першопочатково заплановано, через проблеми з тендерами.

Видатними досягненнями цього плану дій є більша прозорість державного та місцевого бюджетів, продаж і оренда державної власності й активів, а також публічні закупівлі. Так, зобов'язання №5 спричинило до публікації детальних і наочно візуалізованих бюджетів на всіх рівнях урядування в Україні. Як і протягом попередніх планів дій⁵, команда Прозорро просунулася у виконанні своїх зобов'язань. Зокрема, вона посилила контроль за публічними закупівлями завдяки публікації виплат за цими закупівлями та запровадженню електронного повідомлення про потенційні порушення у публічних закупівлях (зобов'язання №4). Платформа Прозорро.Продажі збільшила рівень конкуренції та надходження до держбюджету через збільшення прозорості продажу та оренди державної власності й активів на всіх рівнях урядування (зобов'язання №3). Ба більше, хоча це досягнення прямо не пов'язано з цінностями відкритого урядування, варто зазначити, що зобов'язання 12 щодо запровадження пріоритетних державних послуг онлайн спричинило до понад 1 мільйона завантажень додатку е-послуг «Дія» та понад 300 тисяч завантажень цифрових водійських прав⁶.

Водночас зобов'язання 7 щодо запровадження механізму перевірки інформації про кінцевих бенефіціарних власників стало єдиним серед зобов'язань, позначених у звіті намірів України як варті особливої уваги, яке до завершення періоду виконання плану дій не продемонструвало змін у діях уряду. Ступінь його виконання виявився незначним, і тому воно не оцінювалося у розділі 2.3.

2.2. Вплив пандемії COVID-19 на виконання плану дій

У відповідь на пандемію COVID-19 Україна вжила завчасні заходи у вигляді локдауну у березні 2020 року і згодом у січні 2021 року⁷. За даними з інтерв'ю із представниками громадянського суспільства⁸, держпосадовцями⁹ та представниками міжнародних організацій¹⁰, це не мало значного впливу на виконання зобов'язань. Однак, локдаун та заборона масових заходів призвели до скасування деяких звичних форматів обговорень та особистих адвокаційних зустрічей. У представника громадського сектору склалося враження, що перенесення таких заходів в онлайн-формат негативно позначилося на якості спілкування між представниками влади та громадськості¹¹.

Поза межами цього плану дій уряд застосував деякі підходи відкритого урядування з метою протидії викликам, спричиненим пандемією COVID-19. Як і багато інших країн, на початку пандемії Україна боролася за засоби особистого захисту. Так, є приклади сумнівних закупівель, за якими були придбані задорогі та неякісні товари, а деякі так і не були отримані¹². У країні досі бракує медичних засобів невідкладної допомоги, як-от маски, захисні костюми та вентилятори легень¹³. На початку пандемії термінові закупівлі для подолання наслідків COVID-19 були проведені поза звичайними процедурами закупівель. Згодом уряд висунув вимогу відзвітувати про такі термінові угоди й опублікувати їх у повністю структурованому вигляді, включно з умовами оплати і доставки, а також вартістю, на онлайн-платформі закупівель Прозорро¹⁴.

Для поширення інформації уряд використав соціальні мережі¹⁵, а Міністерство охорони здоров'я запустило спеціальний веб-сайт, присвячений тематиці COVID-19. Цей веб-сайт містив візуалізації даних; інформацію про хворобу, заходи щодо захисту від неї та обмеження локдауну, яку можна було завантажити; актуальну статистику, а також посилання на інші надійні джерела інформації¹⁶. Міністерство закордонних справ заохочувало українців, які проживають за кордоном, реєструватися онлайн, щоби полегшити надання їм допомоги протягом пандемії¹⁷.

Крім того, Міністерство цифрової трансформації провело гакатон (#HackCorona)¹⁸, за допомогою якого знайшло ініціативи, спрямовані на подолання поширення пандемії. На гакатон було подано 899 заявок, серед яких міністерство обрало 21 переможця¹⁹. Одним із таких проєктів була серія освітніх заходів для людей з особливими потребами. Цей проєкт міністерство включило до платформи «Дія». Окрім інформації про переможців гакатону, не було знайдено жодної іншої публічно доступної інформації щодо реалізації ініціатив-переможців²⁰.

---

² Детальніше щодо ступеня виконання третього плану дій: шість (46%) зобов'язань були виконані повністю, чотири (31%) зобов'язання мали значний ступінь виконання, три (23%) зобов'язання мали незначний ступінь виконання і жодне зобов'язання не було оцінено як нерозпочате.

³ Веб-сторінка Міністерства та комітету цифрової трансформації України, дата доступу: листопад 2020 року, <https://thedigital.gov.ua/>.

⁴ Це число зросло до 50 послуг, наявних на порталі станом на квітень 2021 року; коментар уряду отримано 15 квітня 2021 року.

⁵ Партнерство «Відкритий уряд», Україна, підсумковий звіт за 2016–2018 роки, 2019 рік, https://www.opengovpartnership.org/wp-content/uploads/2019/08/Ukraine_End-of-Term_Report_2016-2018_UKR.pdf.

-
- ⁶ Згідно з даними Міністерства цифрової трансформації, станом на 7 квітня 2021 року кількість користувачів мобільного додатку “Дія”, версії 2.x (наявної від 5 жовтня 2020 року), становить 4554512 користувачів.
- ⁷ Organisation for Economic Co-operation and Development, The Covid-19 Crisis in Ukraine, 11 December 2020, <https://www.oecd.org/eurasia/competitiveness-programme/eastern-partners/COVID-19-CRISIS-IN-UKRAINE.pdf>.
- ⁸ Олеся Архипська (членкиня Координаційної ради), інтерв'ю дослідника МНЗ, 27 жовтня 2020 року.
- ⁹ Наталія Окша (СКМУ), листування з дослідником МНЗ, 2 листопада 2020 року.
- ¹⁰ Оксана Косенко (ПРООН в Україні), інтерв'ю дослідника МНЗ, 29 жовтня 2020 року.
- ¹¹ Оксана Косенко (ПРООН в Україні), інтерв'ю дослідника МНЗ, 29 жовтня 2020 року.
- ¹² “Закупівлі для боротьби з COVID-19: підходи потрібно змінювати”, Трансперенсі Інтернешнл Україна, 1 вересня 2020 року, <https://ti-ukraine.org/blogs/zakupivli-dlya-borotby-z-covid-19-pidhody-potribno-zminyuvaty>.
- ¹³ Organisation for Economic Co-operation and Development, The COVID-19 Crisis in Ukraine, дата доступу: січень 2021 року, <https://www.oecd.org/eurasia/competitiveness-programme/eastern-partners/COVID-19-CRISIS-IN-UKRAINE.pdf>.
- ¹⁴ “Open Contracting Approaches to Emergency Procurement: Open Data, Business Intelligence & Community Engagement”, Observatory of Public Sector Innovation, 23 березня 2020 року, дата доступу: січень 2021 року, <https://www.oecd-opsi.org/covid-response/open-contracting-approaches-to-emergency-procurement-open-data-business-intelligence-community-engagement/> та Open Contracting Partnership, Ukraine—COVID-19 Emergency Procurement Dashboard, дата доступу: грудень 2020 року, https://docs.google.com/document/d/1dBDljDiCb_dOD80Nwz83YjZ7eY84uKL_Zil-6KhbLNw/edit.
- ¹⁵ Через Телеграм-канал @COVID19_Ukraine та бот @COVID19_Ukraine_Bot, YouTube-канал: “COVID-19”, YouTube, 16 березня 2020 року, <https://www.youtube.com/watch?v=h6Pk5TFoB8I> та “COVID-19”, YouTube, 17 березня 2020 року, <https://www.youtube.com/watch?v=hEejwPTSOkE>.
- ¹⁶ “Коронавірус в Україні”, Міністерство охорони здоров'я України, дата доступу: грудень 2020 року, <https://covid19.gov.ua> та “Матеріали щодо запобігання поширення коронавірусної інфекції COVID-19”, Міністерство охорони здоров'я України, 12 березня 2020 року, <https://moz.gov.ua/article/news/materiali-schodo-zapobigannja-poshirennja-koronavirusnoi-infekcii-covid-19>.
- ¹⁷ З використанням системи “ДРУГ” <https://friend.mfa.gov.ua>, Ukrainian MFA publishes border crossing & consular assistance rules vis-a-vis COVID-19, Euromaidan Press, 15 березня 2020 року <http://euromaidanpress.com/2020/03/15/ukrainian-mfa-publishes-border-crossing-consular-assistance-rules-due-to-covid-19/>.
- ¹⁸ “Мінцифри оголошує старт Національного конкурсу IT-проектів #HackCorona in Ukraine”, Урядовий портал, Єдиний веб-портал органів виконавчої влади України, Секретаріат Кабінету Міністрів України, 1 квітня 2020 року, https://www.kmu.gov.ua/news/mincifri-ogoloshuye-start-nacionalnogo-konkursu-it-proyektiv-hackcorona-ukraine?fbclid=IwAR0n-pblfYwqei5_YAiLofEzkr9a6VEGTrFwz8R6UcKfKwi5o7qB0xjExs.
- ¹⁹ “HackCorona in Ukraine – судді визначили найкращі проекти”, Міністерство та Комітет цифрової трансформації України, 11 квітня 2020 року, <https://thedigital.gov.ua/news/hackcorona-in-ukraine-suddi-viznachili-naykrashchi-proekti>.
- ²⁰ “Онлайн-брифінг. Цифрові технології для людей із інвалідністю”, Міністерство та Комітет цифрової трансформації України, грудень 2020, дата доступу: січень 2021 року, <https://thedigital.gov.ua/news/onlayn-brifing-tsifrovi-tehnologii-dlya-lyudey-iz-invalidnistyu>.

2.3. Перші результати

МНЗ усвідомлює, що протягом дворічного періоду виконання плану дій результати втілення зобов'язань можуть ще не проявитися, а для оцінювання перших результатів потрібний принаймні «значний» ступінь їхнього виконання. Задля цілей перехідного звіту результатів МНЗ застосовуватиме показник «чи відкрило це уряд?», щоб виокремити перші результати, ґрунтуючись на змінах у діях уряду в сферах, пов'язаних із цінностями ПВУ. Нові звіти результатів МНЗ не використовуватимуть показник «чи відкрило це уряд?».

Розділ 2.3. присвячений результатам виконання зобов'язань, які відповідно до оцінки звіту намірів МНЗ мали амбітний або потужний задум або яким бракувало чіткості чи амбітності, але вони були успішно виконані та спричинили до «значних» чи «надзвичайних» змін у діях уряду²¹. Зобов'язання, розглянуті у цьому розділі, продемонстрували принаймні «значний» ступінь виконання відповідно до оцінки МНЗ у розділі 2.4. Тоді як цей розділ аналізує результати дослідження МНЗ для зобов'язань, які відповідають вищезазначеним критеріям, розділ 2.4. містить огляд ступеня виконання усіх зобов'язань цього плану дій.

Зобов'язання 3: Забезпечити прозорість продажу публічних активів	
Мета зобов'язання	Це зобов'язання мало на меті запровадити та встановити чіткі процедури, які би забезпечили прозорість приватизації оренди державної власності та підприємств на єдиній онлайн-платформі ²² . Раніше приватизація та оренда проводилися децентралізовано – на безлічі офіційних онлайн-ресурсах місцевих органів місцевого самоврядування. Була нестача інформації про різні процедури приватизації та оренди, а також було недостатньо довіри до ефективності «паперових процедур» продажу державної та комунальної власності. Органи місцевого самоврядування публікували оголошення на своїх місцевих інтернет-ресурсах, які були маловідвідвані, тому рівень конкуренції серед учасників торгів був обмежений.
Чи відкрило це уряд? Надзвичайно	Завдяки ухваленню нормативно-правових актів та запровадженню обов'язкового використання платформи Прозорро.Продажі уряд виконав три кроки цього зобов'язання ²³ . Ця платформа має бути використана для продажу й оренди публічних активів і майна ²⁴ . Відповідно до відгуку Трансперенсі Інтернешнл (ТІ) Україна (організації співрозробника Прозорро та Прозорро.Продажі) та державного підприємства Прозорро.Продажі, саме співпраця між урядом, бізнесом і ТІ Україна сприяла успішному виконанню цього зобов'язання ²⁵ . Вони також зазначили, що керівництво міністерства допомогло запровадити ці зміни ²⁶ . Тепер на платформі Прозорро.Продажі посадові особи публікують онлайн-оголошення щодо торгів, повні пакети документації про продавців та лоти, протоколи і угоди торгів, а також рішення організаторів торгів ²⁷ . Це стало значним кроком уперед, оскільки раніше учасники торгів були змушені шукати інформацію про торги щодо приватизації чи оренди державного майна чи підприємств на розрізних веб-сайтах місцевих рад. Як зауважив експерт із громадянського суспільства, раніше на рівні органів місцевого

самоврядування не вистачало інформації про кількість об'єктів, їхні ціни, а також про юридичних чи фізичних осіб, які брали їх в оренду²⁸.

Об'єктами, які виставляють на такі аукціони, є державні підприємства, ліцензії на видобуток корисних копалин, транспортні засоби, будівлі, а також малі активи, як-от автомобілі та комп'ютери²⁹. Найбільший дохід від приватизації (приблизно третина всього доходу) тепер надходить від продажу нерухомості³⁰. Також уряд розширив сферу обов'язкового використання платформи на оренду всіх газотранспортних систем (найбільша газотранспортна компанія послугоувалася Прозорро.Продажі з власної ініціативи ще з 2017 року)³¹.

Успішне виконання цього зобов'язання забезпечило надзвичайні перші результати, спричинені відкриттям публічних процедур продажу й оренди державного майна на Прозорро.Продажі.

Запровадження заздалегідь доступних і прозорих торгів зменшило можливості організації неконкурентних тендерів та звузило простір для корупції³². Наприклад, приватизація готелю «Дніпро» у 2020 році продемонструвала прозору і відкриту для всіх зацікавлених осіб процедуру, не обмежену лише тими, хто могли дати хабаря³³. Ті Україна також зазначила, що онлайн-система Прозорро.Продажі сприяла збільшенню відкритості та конкурентності. Тепер інформація наявна для всіх учасників, що мінімізує економічні та корупційні ризики³⁴.

Статистика демонструє щорічний приріст кількості учасників торгів і відповідно зростання рівня відкритої конкуренції. Як повідомив у листуванні з дослідником МНЗ представник Прозорро.Продажі, рівень конкурентності малої приватизації зріс з 2,54 учасника торгів на аукціоні у 2019 році до 3,05 учасника торгів у 2020 році³⁵. Він також зазначив, що завдяки новим принципам розкриття інформації та вдосконаленим процедурам найбільше зростання конкурентності відбулося на аукціонах приватизації державної власності (відповідно до статистичних даних Прозорро.Продажі, кількість учасників торгів зросла з 2,25 учасника у 2019 році до 3,25 учасника у 2020 році³⁶). Згідно з інформацією Фонду держмайна України, загалом у сфері малої приватизації державної власності помітне суттєве зростання кількості учасників торгів на аукціоні: 3,84 учасника у червні 2020 року проти 1,82 учасника у червні 2019 року. Це зростання забезпечило середнє збільшення остаточної ціни, як порівняти з початковою ціною, на 208% (проти зростання лише на 3,56% у червні 2019 року)³⁷.

Продаж державних активів та оренда державної власності на Прозорро.Продажі також збільшили прозорість процедур продажу й оренди та підвищили остаточні ціни продажу й оренди.³⁸ Оренда державної та комунальної власності на Прозорро.Продажі розпочалася у лютому 2020 року. Відтоді і до листопада 2020 року на цій онлайн-платформі були проведені 814 успішних аукціонів за участі 839 унікальних учасників торгів. На цих аукціонах остаточні ціни були в середньому на 70% вищими за початкові ціни (що забезпечило дохід у сумі 4 мільйони 640 тисяч гривень на місяць).³⁹ Продаж нафтогазових

	<p>ділянок Геонадр, що розпочався у березні 2019 року, забезпечив зростання остаточної ціни на 63%, як порівняти з початковою ціною, що принесло державному бюджету 503 мільйони гривень⁴⁰.</p> <p>Оскільки ці аукціони відбуватимуться надалі, буде важливо відстежувати, чи продовжує зростати кількість учасників торгів і чи збережено розмаїття переможців торгів, а також, чи переможці будуть надійними орендарями або менеджерами власності. Моніторинг і контроль з боку держави та громадянського суспільства будуть важливими чинниками у збереженні успіху продажу й оренди загалом.</p>
--	---

<p>Зобов'язання 4: Підвищити прозорість та підзвітність публічних закупівель</p>	
<p>Мета зобов'язання</p>	<p>Це зобов'язання було спрямоване на вдосконалення прозорості та підзвітності публічних закупівель. Воно мало на меті розробити технічне рішення (через інтерфейс програмування застосунків, API), яке уможливить інтеграцію неурядового програмного забезпечення із системою публічних е-закупівель Прозорро. Також воно передбачало розробку публічного статистичного модулю, який би упорядковував та відображав дані про громадський зворотній зв'язок. Врешті-решт, це зобов'язання було націлене на інтеграцію системи публічних е-закупівель Прозорро із системами Міністерства фінансів та Казначейства для посилення офіційного контролю за публічними закупівлями⁴¹.</p> <p>До початку цього плану дій⁴² Прозорро вже мала розвинений статистичний модуль⁴³. Цим модулем користувалися і фахівці, і пересічні користувачі. Онлайн-платформа Дозорро⁴⁴, призначена для надання зворотнього зв'язку з боку громадянського суспільства та бізнесу щодо публічних закупівель, також вже існувала. Однак, контролюючі та правоохоронні органи часто розглядали моніторингові коментарі з боку громадянського суспільства як неофіційні. Також бракувало інформації про оплату за публічними закупівлями. Тож, це зобов'язання мало на меті поглибити інтеграцію державних електронних систем з офіційними каналами електронного моніторингу та зворотнього зв'язку⁴⁵.</p>
<p>Чи відкрило це уряд? Незначною мірою</p>	<p>За участі Трансперенсі Інтернешнл Україна, Прозорро розробив інтерфейс програмування застосунків (API), який давав змогу громадським організаціям повідомляти про виявлені порушення публічних закупівель в електронному вигляді і напряму до Державної аудиторської служби (ДАСУ)⁴⁶. За словами офіційного представника Прозорро, станом на листопад 2020 року користувачі системи повідомили про 160 порушень⁴⁷, до того ж, це число зростатиме, оскільки система Дозорро вже отримала тисячі повідомлень та стала пов'язана з активною мережею підготовлених громадських організацій⁴⁸.</p> <p>Стан звернень відображено на відповідній веб-сторінці тендеру, поруч зі станом моніторингу з боку ДАСУ⁴⁹. Представник Прозорро пояснив, що користувачі можуть подавати е-звернення напряму до ДАСУ, через саму систему Прозорро або через форму звернення на веб-сторінці тендеру⁵⁰. Втім, деякі представники громадськості занепокоєні тим, що ДАСУ</p>

	<p>можуть просто не користуватися цим інструментом е-звернень⁵¹. Міністерство розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства (Мінекономіки) веде переговори з ДАСУ щодо їхніх ресурсів та можливостей опрацювати потенційно численні е-звернення⁵². Непевність щодо того, чи ДАСУ зможе ефективно опрацювати е-звернення, обмежує рівень реальних змін у діях уряду.</p> <p>Хоча деякі дані про звернення наявні, статистичний модуль, що має відображати у Прозорро виявлені порушення публічних закупівель та стан їхнього вирішення, все ще на стадії розробки.⁵³</p> <p>Уряд продемонстрував значні перші результати, які є наслідком інтеграції системи е-закупівель Прозорро з е-системами Міністерства фінансів та Казначейства. Останні дві системи відображають виплати згідно з угодами закупівель, що уможлиблює моніторинг всього процесу закупівель – від проведення тендеру до виконання угоди⁵⁴. Ця інтеграція надасть уряду змогу краще упорядкувати всі етапи закупівель – від планування до звітування. Також ця інтеграція сприятиме аналізу та моніторингу використанню бюджетних коштів⁵⁵. Зокрема, йдеться про інформацію про торги, угоди, зміни до угод, виплати, результати моніторингу, порушення та відповіді контролюючих та правоохоронних органів⁵⁶. Найновіший рейтинг Transparent Public Procurement Rating відображає вдосконалення системи Прозорро за усіма вимірами аналізу за періоди з 2016–2017 років до 2018–2020 років, зокрема за показниками «ефективність» та «підзвітність»⁵⁷. Однак, не всі дані представлені у форматі відкритих даних, і тому їх аналізують у ручному режимі. Хоча дані наявні лише щодо тих угод публічних закупівель, які були оприлюднені після цієї інтеграції систем, представник громадянського суспільства зазначив, що тепер держслужбовці публікують більше інформації про публічні закупівлі у машиночитному форматі⁵⁸. Ці зміни сприяли автоматичному моніторингу публічних закупівель. До того ж, перші результати є незначними з погляду покращення звітування про порушення, і незрозуміло, чи повідомлення про вартість протягом циклу закупівель змінили практичні дії уряду і чи органи виконавчої влади реагуватимуть на контроль з боку громадськості.</p>
--	--

<p>Зобов'язання 5: Підвищити обізнаність громадськості про публічні фінанси та проекти</p>	
<p>Мета зобов'язання</p>	<p>Це зобов'язання мало на меті у доступному вигляді поінформувати громадськість про публічні фінанси та фінансову допомогу від міжнародних фінансових організацій⁵⁹. Двома проектами у складі цього зобов'язання є створення модуля «Бюджет для громадян» більшої онлайн-системи інформування про публічні фінанси та створення реєстру проектів економічного і соціального розвитку, що їх підтримують міжнародні фінансові організації⁶⁰. Ці починання є продовженням попередніх урядових ініціатив. У межах попереднього плану дій у 2018 році уряд запустив тестову версію модуля «Бюджет для громадян»⁶¹. Окрім того, протягом 2015–2017 років деяка інформація щодо проектів розвитку, підтриманих</p>

	міжнародними фінансовими організаціями, була представлена на офіційному веб-сайті «Open Aid Ukraine» ⁶² .
<p>Чи відкрило це уряд? Значною мірою</p>	<p>Раніше уряд увів модуль «Бюджет для громадян» у дослідну експлуатацію⁶³, а тепер його введено у промислову експлуатацію⁶⁴. Цей модуль представлений на онлайн-порталі «Прозорий бюджет»⁶⁵, і тепер він відображає бюджетні дані аж до деталей про найменші адміністративно-територіальній одиниці рівня громади⁶⁶. На відміну від попередньої версії, модуль містить підрозділи про державний бюджет, державний борг, місцеві бюджети, розпорядників та одержувачів державних коштів, а також інструмент BOOST-аналіз⁶⁷. «Прозорий бюджет» також пояснює, як працює онлайн-система та бюджетний процес, розкриває контактні дані та пропонує форму зворотнього зв'язку. Веб-портал дає змогу порівнювати бюджети за різними бюджетними класифікаціями, бюджетним періодом, регіоном, показником, групою показників, запланованими та фактичними витратами, а також розподіл доходів і витрат у розрізі фондів у вигляді діаграми Sankey⁶⁸. Уряд оновлює ці дані щомісяця⁶⁹. Користувач може проглядати бюджетну інформацію у табличному, графічному чи ієрархічному (наприклад, як блок-схему або у вигляді дерева) вигляді. Дані можливо завантажити у форматах відкритих даних JSON, CSV та XLSX. Веб-портал обладнаний інтерфейсом програмування застосунків (API)⁷⁰. Цей API разом із відповідною інструкцією наявний у відкритому доступі⁷¹.</p> <p>Уряд також оприлюднив реєстр проєктів соціального і економічного розвитку України, які реалізують із залученням коштів міжнародних фінансових організацій⁷². Реєстр функціонує (на іншій веб-сторінці, ніж «Прозорий бюджет») і доступний онлайн на веб-порталі IFIs projects⁷³. Він дає змогу користувачам шукати дані за проєктами, профінансованими 125 міжнародними фінансовими організаціями (МФО), включно з пошуком за кредитором МФО та відповідальним виконавцем. Також користувачі можуть переглядати дані за 14 тематичними категоріями, подивитися інфографіку зі щорічними статистичними даними (з 1994 до 2020 року) та знайти відповідні нормативно-правові акти⁷⁴. Веб-портал дає змогу завантажити дані у форматах відкритих даних JSON, CSV, та XLSX. Він також оснащений публічно доступним інтерфейсом програмування застосунків (API)⁷⁵.</p> <p>З погляду представника Міністерства фінансів, проактивна публікація інформації у модулі «Бюджет для громадян» явно покращила прозорість⁷⁶. Представник громадянського суспільства висловив думку, що цей модуль надає величезну кількість даних, завдяки якій буде можливо проводити незалежний фінансовий нагляд⁷⁷. Ба більше, із використанням цих даних дві українські команди розробили IT-інструменти, які дають змогу порівнювати ціни на товари, закуплені через систему публічних е-закупівель, та знаходити статистичні відхилення у цих даних⁷⁸. Ці інструменти можуть бути корисні у наданні інформації про найдешевші пропозиції на ринку чи навіть у визначенні та повідомленні про можливі випадки корупції. Розробник інструменту Market Research Tool повідомив, що його розробка дійшла до фіналу у міжнародному гакатоні у Тайвані⁷⁹ і що цей інструмент адаптують для використання у Молдові та Казахстані⁸⁰.</p>

	<p>Представник громадянського суспільства заявив, що успішне виконання цього зобов'язання завдячує адвокаційним зусиллям та підтримці з боку Міністерства фінансів та держустанови Відкриті публічні фінанси⁸¹.</p> <p>Отже, величезна кількість даних про державний бюджет та міжнародну фінансову допомогу тепер доступна у зручному та зрозумілому для користувача вигляді та у форматі відкритих даних. Отже, це зобов'язання суттєво розширило доступ до інформації про публічні фінанси і завдяки цьому стало значним кроком у напрямку до відкритості бюджетної інформації в Україні.</p>
--	---

<p>Зобов'язання 11: Створити інтерактивну карту замінованих територій</p>	
<p>Мета зобов'язання</p>	<p>Це зобов'язання мало на меті створити інтерактивну карту замінованих територій на контрольованих урядом України частинах Донецької та Луганської областей. Така карта мала позначати та повідомляти громадськість про території, забруднені вибухонебезпечними предметами, на площі приблизно семи тисяч квадратних кілометрів, на яких проживає понад 1,5 мільйони людей. До початку цього плану дій, у жовтні 2018 року, Міністерство оборони опублікувало простішу та менш інформативну онлайн-карту замінованих територій Донбасу⁸².</p>
<p>Чи відкрило це уряд? Незначною мірою</p>	<p>Міністерство оборони (Міноборони) у співпраці з партнерами⁸³ розробило проєкт – власне, саму карту, – випробувало й оновило її, і зрештою опублікувало онлайн. Вона відображає території, забруднені мінами та вибухонебезпечними предметами, у Донецькій та Луганській областях⁸⁴. Ця мапа має кілька шарів даних, як-от населені пункти, межі областей, розміщення забруднених територій⁸⁵ та найближчі заклади охорони здоров'я⁸⁶. Однак, деякі території не описані, і карті бракує деяких даних, які уряд першопочатково планував внести⁸⁷. Попри регулярну передачу даних щодо обстежень та розмінування до міністерства, і українські, і міжнародні джерела зазначають неповноту інформації на карті⁸⁸. Вони також звертають увагу на низьку якість даних, відображених на карті⁸⁹. Експерт від громадянського суспільства зауважив, що запропонований урядом Національний орган протимінної діяльності мав би забезпечити необхідну кількість даних та належне функціонування інтерактивної карти⁹⁰.</p> <p>Завдяки публікації інтерактивної карти та відповідній комунікації Міноборони з партнерами покращили обсяг публічно наявних даних про заміновані території та донесли цю інформацію до фахових кіл та громадськості. Згідно з Міноборони, ця карта була опублікована у серпні 2019 року і поширена в українських національних онлайн-медіа (UKR.net, UATV, Цензор.НЕТ, Українські новини, ZN.ua, ZIK.ua, InternetUA, РБК-Україна, МЕТА.ua, ПРЯМИЙ тощо). Уряд також представив карту на низці офлайн-заходів у 2019 і 2020 роках (зокрема, на семінарі, організованому Женевським міжнародним центром гуманітарного розмінування та Організацією з безпеки і співробітництва в Європі (ОБСЕ), тематичному брифінгу у Міноборони, засіданні Програми Розвитку Організації</p>

	<p>Об'єднаних Націй, урочистих заходах ОБСЄ, регіональному семінарі, нараді із впровадження ініціативи «Партнерство «Відкритий уряд», круглих столах та прес-турі⁹¹).</p> <p>Міноборони повідомило про зменшення кількості постраждалих від мін⁹². Однак, причиною цього може бути не лише карта, а й інші заходи з розмінування та підвищення обізнаності у регіоні.</p> <p>Незважаючи на обмежену якість даних та раніше наявну (хоч і простішу) карту, ця інтерактивна карта забезпечила розкриття та поширення новішої та детальнішої інформації. На ній також була оприлюднена інформація про статуси територій («відкрито» і «закрито») та розташування найближчих лікарень. Отже, ця карта свідчить про незначне збільшення доступу до публічної інформації про заміновані та безпечні території на Донбасі.</p>
--	---

²¹ Звіти намірів МНЗ визначають потужні зобов'язання як “варті особливої уваги”, якщо вони оцінені як конкретні, пов'язані з цінностями ПВУ та потенційно трансформаційні. Якщо жодне зобов'язання не відповідає критеріям такого потенційного впливу, МНЗ обирає варті особливої уваги зобов'язання з-поміж зобов'язань із “помірним” потенційним впливом. Повний перелік вартих особливої уваги зобов'язань України – у розділі “Резюме” звіту намірів за 2018–2020 роки: <https://www.opengovpartnership.org/documents/ukraine-design-report-2018-2020/>.

²² Партнерство “Відкритий уряд”, МНЗ, Дмитро Хуткий Механізм незалежного звітування (МНЗ): Україна, звіт намірів за 2018–2020 роки, https://www.opengovpartnership.org/wp-content/uploads/2020/02/Ukraine_Design-Report_2018-2020_UKR.pdf.

²³ Прозорро.Продажі, дата доступу: листопад 2020 року, <https://prozorro.sale/>.

²⁴ “Кабінет Міністрів України. Постанова від 23 жовтня 2019 року №884”, Верховна Рада України, 23 жовтня 2019 року, <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/884-2019-%D0%BF> та “Закон України Про оренду державного та комунального майна №157-IX”, Верховна Рада України, 3 жовтня 2019 року, редакція від 16 листопада 2020 року, <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/157-20/ed20201116>.

²⁵ Олександр Лихотоп (Прозорро.Продажі), листування з дослідником МНЗ, 13 листопада 2020 року та Христина Зелінська (Трансперенсі Інтернешнл Україна), інтерв'ю дослідника МНЗ, 29 жовтня 2020 року.

²⁶ Христина Зелінська (Трансперенсі Інтернешнл Україна), інтерв'ю дослідника МНЗ, 29 жовтня 2020 року.

²⁷ Дивись зразок аукціону: Прозорро.Продажі, дата доступу: січень 2021 року, <https://prozorro.sale/auction/UA-PS-2021-01-19-000043-3>.

²⁸ Ксенія Алеканкіна, “У фокусі iMoPe: “цікаве” і “нецікаве” держмайно здаватимуть в оренду по-різному”, Вокс Україна, 9 липня 2020 року, <https://voxukraine.org/u-fokusi-imore-tsikave-i-netsikave-derzhmajno-zdavatumut-v-orendu-po-riznomu/>.

²⁹ Karolis Granickas, Artur Kovalchuk, “Using Open Data and Open Government Principles to Sell State Assets: ProZorro.Sale”, Open Contracting Partnership, 4 липня 2019 року, <https://www.open-contracting.org/2019/07/04/using-open-data-open-government-principles-to-sell-state-assets-prozorro-sale/>.

³⁰ Статистичні дані демонструють, що протягом періоду виконання плану дій дедалі більша частка продажів була оголошена не Фондом гарантування вкладів, а іншими інституціями (які у 2020 році провели трохи більше половини продажів проти однієї третини у 2017 році). BI Prozorro.Sale, дата доступу: листопад 2020 року, <https://bi.prozorro.sale/>.

³¹ До ухвалення постанови найбільша газова компанія України (УкрГазВидобування, УГВ) використовувала Прозорро і продемонструвала 20% зростання вартості проданих активів. Open Contracting, “Government’s First Online Store Driven by Open Data: How Ukraine’s Prozorro.Sale Is Turning Bankrupt Assets into Gold”, Medium, 18 листопада 2019 року, <https://medium.com/@opencontracting/governments-first-online-store-driven-by-open-data-574ba06a23ce> та “Кабінет Міністрів України. Постанова від 3 червня 2020 року №483”, Верховна Рада України, 3 червня 2020 року, <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/483-2020-%D0%BF>.

³² Ксенія Алеканкіна, “У фокусі iMoPe: “цікаве” і “нецікаве” держмайно здаватимуть в оренду по-різному”, Вокс Україна, 9 липня 2020 року, <https://voxukraine.org/u-fokusi-imore-tsikave-i-netsikave-derzhmajno-zdavatumut-v-orendu-po-riznomu/>.

³³ Андрій Боровик, “Боротьба за антикорупційну інфраструктуру триває”, Українська правда, 19 грудня 2020 року, <https://blogs.pravda.com.ua/authors/borovyk/5fddd56fc151d/>.

³⁴ Христина Зелінська (Трансперенсі Інтернешнл Україна), інтерв'ю дослідника МНЗ, 29 жовтня 2020 року.

³⁵ Олександр Лихотоп (Прозорро.Продажі), листування з дослідником МНЗ, 13 листопада 2020 року.

- ³⁶ Олександр Лихотоп (Прозорро.Продажі), листування з дослідником МНЗ, 24 листопада 2020 року.
- ³⁷ Юлія Руда, Оксана Тимченко, Галина Калачова, “26 мільярдів за чотири роки. Як спрацювала платформа “Прозорро.Продажі” і що дали”, Вокс Україна, 15 липня 2020 року, <https://voxukraine.org/26-milyardiv-za-chotiri-roki-yak-spratsyuvava-platforma-prozorro-prodazhi-i-shho-dali/>.
- ³⁸ Розраховано як середній відсоток-різниця у відсотках між найменшою ціною на початку торгів та остаточною ціною наприкінці торгів, як порівняти із середнім відсотком-різницею у попередні роки.
- ³⁹ Олександр Лихотоп (Прозорро.Продажі), листування з дослідником МНЗ, 24 листопада 2020 року.
- ⁴⁰ Юлія Руда, Оксана Тимченко, Галина Калачова, “26 мільярдів за чотири роки. Як спрацювала платформа “Прозорро.Продажі” і що дали”, Вокс Україна, 15 липня 2020 року, <https://voxukraine.org/26-milyardiv-za-chotiri-roki-yak-spratsyuvava-platforma-prozorro-prodazhi-i-shho-dali/>.
- ⁴¹ Партнерство “Відкритий уряд”, МНЗ, Дмитро Хуткий Механізм незалежного звітування (МНЗ): Україна, звіт намірів за 2018–2020 роки, https://www.opengovpartnership.org/wp-content/uploads/2020/02/Ukraine_Design-Report_2018-2020_UKR.pdf.
- ⁴² Прозорро, дата доступу: грудень 2019 року, <https://prozorro.gov.ua>.
- ⁴³ bi.prozorro.org, дата доступу: грудень 2019 року, <http://bi.prozorro.org> та bipro.prozorro.org, дата доступу: грудень 2019 року, <http://bipro.prozorro.org>.
- ⁴⁴ “Громадський контроль держзакупівель”, Dozorro, дата доступу: грудень 2019 року, <https://dozorro.org/>.
- ⁴⁵ Партнерство “Відкритий уряд”, МНЗ, Дмитро Хуткий Механізм незалежного звітування (МНЗ): Україна, звіт намірів за 2018–2020 роки, https://www.opengovpartnership.org/wp-content/uploads/2020/02/Ukraine_Design-Report_2018-2020_UKR.pdf.
- ⁴⁶ Юлія Свириденко (Мінекономіки), листування з дослідником МНЗ, 28 жовтня 2020 року.
- ⁴⁷ Василь Задворний (ProZorro), фокус-групова дискусія з дослідником МНЗ, 27 листопада 2020 року.
- ⁴⁸ “Ukraine: Empowering Citizen Watchdogs”, Open Government Partnership, 27 грудня 2018 року, https://www.ogpstories.org/impact_story/ukraine-empowering-citizen-watchdogs/.
- ⁴⁹ Наприклад, промовистий випадок див. тут: “Засоби навчання і обладнання для кабінетів природничо-математичних предметів і STEM-лабораторій”, Прозорро, дата доступу: листопад 2020 року, <https://prozorro.gov.ua/tender-UA-2020-08-21-004934-c> та Анастасія Ференц, “Як повідомити Держаудитслужбу про порушення?” Прозорро Інфобокс, 6 жовтня 2020 року, <https://infobox.prozorro.org/articles/yak-povidomiti-derzhauditsluzhbu-pro-porushennya>.
- ⁵⁰ Василь Задворний (Прозорро), листування з дослідником МНЗ, 28 жовтня 2020 року.
- ⁵¹ Тетяна Лісовська (TAPAS), інтерв'ю дослідника МНЗ, 29 жовтня 2020 року.
- ⁵² Юлія Свириденко (Мінекономіки), листування з дослідником МНЗ, 28 жовтня 2020 року.
- ⁵³ Тетяна Лісовська (TAPAS), Сергій Павлюк (Ті Україна), Василь Задворний (ProZorro), фокус-групова дискусія з дослідником МНЗ, 27 листопада 2020 року. Цей статистичний модуль розроблено Трансперенсі Інтернешнл Україна; розробку фінансує проєкт USAID та UK Aid Прозорість та підзвітність у держуправлінні та послугах (TAPAS).
- ⁵⁴ “Міністерство економічного розвитку і торгівлі України, Міністерство фінансів України. Наказ від 4 лютого 2019 року №149/44”, Верховна Рада України, 4 лютого 2019 року, <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0204-19#Text> та Партнерство “Відкритий уряд”, Звіт про реалізацію плану дій із впровадження Ініціативи “Партнерство “Відкритий уряд” у 2018–2020 роках, 3 грудня 2020 року, <https://www.kmu.gov.ua/storage/app/sites/1/17-civik-2018/partnerstvo-zvit-ogp-2018-2020.pdf>.
- ⁵⁵ “Міністерство фінансів запустило проєкт “Е-контракт””, Урядовий портал, Єдиний веб-портал органів виконавчої влади України, Секретаріат Кабінету Міністрів України, 22 жовтня 2019 року, <https://www.kmu.gov.ua/news/ministerstvo-finansiv-zapustilo-proekt-e-kontrakt>.
- ⁵⁶ Тетяна Лісовська (TAPAS), інтерв'ю дослідника МНЗ, 29 жовтня 2020 року.
- ⁵⁷ Institute for Development of Freedom of Information, *2020 Report of Transparent Public Procurement Rating*, 2020, p. 74, accessed February 2021, https://idfi.ge/public/upload/Article/TPPR_Eng_IDFI_01-min.pdf.
- ⁵⁸ Сергій Павлюк (Трансперенсі Інтернешнл Україна), листування з дослідником МНЗ, 12 листопада 2020 року.
- ⁵⁹ Систему “Прозорий бюджет” розроблено з метою оприлюднення інформації про головні цілі, завдання та пріоритети бюджетної політики, обґрунтування бюджетних доходів і витрат, запланованих і фактичних бюджетних показників, а також забезпечення прозорості державного та місцевого бюджетів.
- ⁶⁰ Партнерство “Відкритий уряд”, МНЗ, Дмитро Хуткий Механізм незалежного звітування (МНЗ): Україна, звіт намірів за 2018–2020 роки, https://www.opengovpartnership.org/wp-content/uploads/2020/02/Ukraine_Design-Report_2018-2020_UKR.pdf.
- ⁶¹ Він подає щомісячну динаміку зміни бюджету України за такими вимірами: 2018 або 2019 рік; державний, місцевий та зведений; бюджети, доходи та видатки, а також класифікацію витрат за програмною, економічною та функціональною класифікаціями видатків. Ба більше, задля громадянської освіти він містить розділ із глосарієм бюджетних понять.
- ⁶² Партнерство “Відкритий уряд”, МНЗ, Дмитро Хуткий Механізм незалежного звітування (МНЗ): Україна, звіт намірів за 2018–2020 роки, https://www.opengovpartnership.org/wp-content/uploads/2020/02/Ukraine_Design-Report_2018-2020_UKR.pdf.
- ⁶³ Партнерство “Відкритий уряд”, Звіт про реалізацію плану дій із впровадження Ініціативи “Партнерство “Відкритий уряд” у 2018–2020 роках, 3 грудня 2020 року, https://www.opengovpartnership.org/wp-content/uploads/2019/08/Ukraine_End-of-Term_Report_2016-2018_UKR.pdf.
- ⁶⁴ Олександр Грубіян (Мінфін), листування з дослідником МНЗ, 16 жовтня 2020 року.

-
- ⁶⁵ Open Budget, дата доступу: листопад 2020 року, <https://openbudget.gov.ua/>.
- ⁶⁶ Михайло Танчик, “Публічна інструкція державного веб-порталу бюджету для громадян”, Confluence, останні зміни: 28 лютого 2020 року, <https://confluence.spending.gov.ua/pages/viewpage.action?pagelId=39552782>.
- ⁶⁷ Цю методологію розробив Світовий Банк, <https://www.worldbank.org/en/programs/boost-portal>.
- ⁶⁸ Олександр Грубіян (Мінфін), листування з дослідником МНЗ, 16 жовтня 2020 року.
- ⁶⁹ Олександр Комареус (Відкриті публічні фінанси), листування з дослідником МНЗ, 8 жовтня 2020 року.
- ⁷⁰ Михайло Танчик, “Публічне API”, Confluence, дата доступу: листопад 2020 року, <https://confluence.spending.gov.ua/pages/viewpage.action?pagelId=39553516>.
- ⁷¹ Михайло Танчик, “Публічна інструкція державного веб-порталу бюджету для громадян”, Confluence, останні зміни: 28 лютого 2020 року, <https://confluence.spending.gov.ua/pages/viewpage.action?pagelId=39552782>.
- ⁷² Партнерство “Відкритий уряд”, Звіт про реалізацію плану дій із впровадження Ініціативи “Партнерство “Відкритий Уряд” у 2018–2020 роках, 3 грудня 2020 року, https://www.opengovpartnership.org/wp-content/uploads/2019/08/Ukraine_End-of-Term_Report_2016-2018_UKR.pdf.
- ⁷³ IFIs Projects, дата доступу: листопад 2020 року, <https://proifi.gov.ua/?p=index>.
- ⁷⁴ IFIs Projects, дата доступу: листопад 2020 року, <https://proifi.gov.ua/?p=index>.
- ⁷⁵ Міністерство фінансів України, Відкриті публічні фінанси, Опис доступних відкритих програмних інтерфейсів (API) порталу <https://proifi.gov.ua>, IFIs Projects, дата доступу: листопад 2020 року, https://proifi.gov.ua/data/api/api_fields.pdf.
- ⁷⁶ Олександр Грубіян (Мінфін), листування з дослідником МНЗ, 16 жовтня 2020 року.
- ⁷⁷ Володимир Тарнай (Партнерство “Відкрите контракування”), інтерв’ю дослідника МНЗ, 29 жовтня 2020 року.
- ⁷⁸ Marketing Research Tool (дата доступу: листопад 2020 року), <https://mrt.in.ua>; CPV Tool (дата доступу: квітень 2021 року), <https://cpvtool.kse.ua/>.
- ⁷⁹ Presidential Hackathon. International Track (дата доступу: квітень 2021 року), <https://presidential-hackathon.taiwan.gov.tw/en/international-track/>.
- ⁸⁰ Володимир Тарнай (Партнерство “Відкрите контракування”), інтерв’ю дослідника МНЗ, 25 листопада 2020 року. Молдавська програма була запущена у березні 2021 року, вже після завершення періоду реалізації цього плану дій, <https://openmoney.md/mrt>.
- ⁸¹ Неурядову адвокацію здійснювали Ейдос, EGAP, Mind Lab, Інститут економічних досліджень та політичних консультацій та Національний інститут стратегічних досліджень. Володимир Тарнай (Партнерство “Відкрите контракування”), інтерв’ю дослідника МНЗ, 29 жовтня 2020 року.
- ⁸² “Міноборони опублікувало карту замінованих територій Донбасу”, УНІАН, 7 жовтня 2018 року, <https://www.unian.ua/war/10289166-minoboroni-opublikovalo-kartu-zaminovanih-teritoriy-donbasu.html>.
- ⁸³ Державні установи: Збройні сили України, Державна Спеціальна служба транспорту, Державна служба надзвичайних ситуацій. Міжнародні організації: Організація з безпеки і співробітництва в Європі, Женевський міжнародний центр гуманітарного розмінування, the Swiss Foundation for Mine Action, Danish Demining Group. Приватні компанії: The HALO Trust, Demining Solutions.
- ⁸⁴ “Інтерактивна карта територій забруднених мінами та вибухонебезпечними предметами”, Міністерство оборони, дата доступу: листопад 2020 року, <https://mod-ukr.imsma-core.org/portal/apps/webappviewer/index.html?id=d1fc9330a4964cc793dac7894c725fa3>.
- ⁸⁵ А також відображає їхній статус розмінування, площі, назви, інфраструктурні об’єкти, типи промисловості та сільського господарства та організації, відповідальні за очищення.
- ⁸⁶ Переважно лікарні у містах.
- ⁸⁷ Типи земель і виявлених вибухонебезпечних предметів, втрати цивільного населення, спричинені вибухами на цих територіях, а також типи господарської діяльності, яка може проводитися після очищення.
- ⁸⁸ Тимур Пістряга (Асоціація саперів України), інтерв’ю дослідника МНЗ, 9 листопада 2020 року.
- ⁸⁹ Mine Action Review, Ukraine: Clearing Cluster Munition Remnants 2020, 2020, http://www.mineactionreview.org/assets/downloads/903_NPA_Cluster_Munition_Remnants_2020_Ukraine.pdf.
- ⁹⁰ “Проект Закону про внесення змін до Закону України “Про протимінну діяльність в Україні” №2618”, Верховна Рада України, 18 грудня 2019 року, дата доступу: листопад 2020 року, http://w1.c1.rada.gov.ua/pls/zweb2/webproc4_1?pf3511=67674.
- ⁹¹ “Інтерактивна карта територій забруднених мінами та вибухонебезпечними предметами”, Міністерство оборони України, дата доступу: листопад 2020 року, <https://www.mil.gov.ua/diyalnist/protiminna-diyalnist/interaktivna-karta-teritorij-zabrudnenih-minami-ta-vibuhonebezpechnimi-predmetami.html> та Сергій Рокун (Міноборони), листування з дослідником МНЗ, 21 жовтня 2020 року.
- ⁹² Сергій Рокун (Міноборони), листування з дослідником МНЗ, 21 жовтня 2020 року.

2.4. Виконання зобов'язань

Ця таблиця містить оцінку рівня виконання кожного зобов'язання із плану дій.

Зобов'язання	Ступінь виконання: (немає даних, не розпочато, незначний, значний чи повний)
<p>1. Запровадити стандарти CoST</p>	<p>Значний:</p> <p>Онлайн-портал інфраструктурних даних – портал Ініціативи із забезпечення прозорості будівництва (CoST) – розпочав публікацію значної кількості раніше неоприлюдненої інформації. Він надає дані про ремонт доріг загального користування (державного та місцевого значення).⁹³ Він отримує дані від Укравтодору та 11 облдержадміністрацій (це очевидне зростання, адже ще наприкінці 2018 року лише 3 облдержадміністрацій надавали такі дані)⁹⁴. Понад 100 мешканців України скористалися інструментами порталу CoST Portal для моніторингу ситуації. Завдяки їхнім зусиллям з нагляду було відремонтовано приблизно 40 кілометрів доріг місцевого значення⁹⁵.</p> <p>Уряд ухвалив постанову №409, яка вимагає, щоб дані про будівництво, реконструкцію та ремонт доріг загального користування були опубліковані відповідно до стандартів CoST⁹⁶. На практиці інформація на порталі відповідає навіть іще новішим стандартам (Open Contracting for Infrastructure Data Standard)⁹⁷, але це ще не закріплено на законодавчому рівні. У вересні 2019 року Міністерство інфраструктури взяло онлайн-портал CoST на свій баланс⁹⁸.</p> <p>Додатково до публікації даних про дороги уряд проводить консультації із керівництвом портів та залізниць щодо публікації даних про інфраструктурні проекти із використанням стандарту CoST (уряд підготував меморандум про співпрацю із Державною авіаційною службою). Отже, інформація про виконання інших інфраструктурних проектів надалі може бути оприлюднена на порталі CoST⁹⁹.</p>
<p>2. Запровадити електронну систему продажу арештованого майна</p>	<p>Значний:</p> <p>Уряд перевіряв і оцінював минулу процедуру продажу арештованих активів¹⁰⁰, і наказом №413/5 змінив процедуру через розподіл ролей адміністратора бази даних та організатора аукціону¹⁰¹. Незважаючи на формально конкурентну тендерну процедуру, на практиці уряд застосував надто специфічні критерії відбору¹⁰². Внаслідок цього державне підприємство «Система електронних торгів арештованим майном» (СЕТАМ) було обране організатором аукціону¹⁰³. Однак, через те, що за такої процедури конфлікт інтересів та корупційні ризики залишалися, було ухвалено наказ №2933/5. Цей наказ надав повноваження адміністратора бази даних Прозорро.Продажі¹⁰⁴, завдяки чому повністю розмежував функції адміністратора бази даних (Прозорро.Продажі) та організатора аукціону (СЕТАМ). Наприкінці періоду виконання плану дій технічна інтеграція систем СЕТАМ і Прозорро.Продажі для продажу арештованих активів ще не була завершена. Для вирішення цього завдання у листопаді 2020</p>

	року уряд створив відповідну робочу групу, до якої увійшли представники Міністерства розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства, ДП «СЕТАМ» та Міністерства юстиції ¹⁰⁵ .
3. Забезпечити прозорість продажу публічних активів	Повний: Детальний розгляд втілення цього зобов'язання та перші результати описано у розділі 2.3.
4. Підвищити прозорість та підзвітність публічних закупівель	Значний: Детальний розгляд втілення цього зобов'язання та перші результати описано у розділі 2.3.
5. Підвищити обізнаність громадськості про публічні фінанси та проекти	Повний: Детальний розгляд втілення цього зобов'язання та перші результати описано у розділі 2.3.
6. Запровадити електронні конкурси для фінансування проектів НУО	Незначний: Було проведено чотири громадські й експертні обговорення з метою розробки нормативно-правових актів та створення проекту онлайн-платформи для проведення конкурсів фінансування проектів громадських організацій ¹⁰⁶ . До завершення періоду плану дій відповідні зміни до урядової постанови №1049 із запровадження відповідної процедури проведення конкурсу ще не були подані на розгляд Кабінету Міністрів. У всякому разі Міністерство молоді та спорту разом із програмою «Електронне урядування задля підзвітності влади та участі громади» (EGAP) розробили проєкт технічного завдання для онлайн-платформи та вирішили інтегрувати її до порталу «Взаємодія». Ці дві сторони також провели процедуру вибору ІТ-розробника ¹⁰⁷ та уповноважили обрану компанію розпочати розробку платформи ¹⁰⁸ . Портал «Взаємодія» є частиною порталу е-послуг «Дія» (див. інформацію про зобов'язання №12 і №13). Він має інтегрувати нове програмне забезпечення для проведення процедури збору заявок від громадських організацій щодо фінансування ¹⁰⁹ . Наприкінці періоду виконання плану дій це програмне забезпечення не було ані запущено в експлуатацію, ані протестовано ¹¹⁰ .
7. Запровадити механізм перевірки кінцевих бенефіціарних власників	Незначний: Тепер – після оновлення програмного забезпечення ¹¹¹ – реєстр (ЄДР) містить окремі поля для засновників та бенефіціарних власників ¹¹² . Ця інформація наявна у вільному доступі ¹¹³ , але вона відображає відповідні дані окремо, лише якщо вони були оновлені реєстратором після оновлення програмного забезпечення реєстру ¹¹⁴ . Наразі незрозуміло, якою мірою і чи взагалі наявна інформація є актуальною і точною. Відповідальна за це робоча група ще не оприлюднила відповідну концепцію ¹¹⁵ , і відповідні наступні кроки не були виконані ¹¹⁶ . Реєстратори та урядові відомства, відповідальні за забезпечення

	правдивості поданих даних, не оновили інструкції з перевірки даних ¹¹⁷ .
8. Провести навчання держслужбовців з антикорупційної тематики	Повний: Українська школа урядування (УШУ) запустила інтерактивний навчальний курс, створений спільно з програмою USAID «Взаємодія» ¹¹⁸ , присвячений протидії корупції на забезпеченню доброчесності державних службовців ¹¹⁹ . УШУ також запустила онлайн-тест на знання посадовими особами центральних органів виконавчої влади та органів місцевого самоврядування антикорупційного законодавства, публічної політики та відповідних стандартів, тож навчання розпочали 199 користувачів ¹²⁰ . З погляду двох експертів громадянського суспільства формат, зміст і цільова аудиторія навчального курсу та онлайн-тесту мають бути іншими. Навчальний курс не має бути спрямованим лише на відповідальних за антикорупційну публічну політику, а доступним для усіх держслужбовців, а також враховувати найновіші зміни у законодавстві ¹²¹ .
9. Надати громадськості доступ до інформації про стан довкілля	Незначний: Міністерство захисту довкілля та природних ресурсів лише розробило проєкт концепції та план заходів щодо реалізації цього зобов'язання (як частини системи «Відкрите довкілля») ¹²² . Міністерство ще не запустило програмне забезпечення системи «Відкрите довкілля», що, на думку незалежного експерта з питань довкілля, було зумовлено злиттям і трансформацією відповідних міністерств у 2019 та 2020 роках ¹²³ . Система «Відкрите довкілля» мала включати систему моніторингу радіаційного стану довкілля. До того ж, окрема система радіаційного моніторингу, що функціонувала як онлайн-карта ¹²⁴ , вже існувала до початку цього зобов'язання ¹²⁵ .
10. Оновити державні реєстри природних ресурсів	Незначний: Уряд розпочав комплексну інвентаризацію й аналіз своїх реєстрів природних ресурсів – щоб перевести їх у цифровий формат ¹²⁶ . Державна служба геології та надр (Держгеонадра) все ще оновлювала свої реєстри природних ресурсів ¹²⁷ . Вичерпні реєстри природних ресурсів у форматі відкритих даних не були виявлені ні на веб-сайтах Геоінформ Україна ¹²⁸ , ні Міністерства захисту довкілля та природних ресурсів ¹²⁹ , ні урядового Порталу відкритих даних ¹³⁰ . Незалежний експерт підтвердив, що вищезазначені структурні зміни і втрата фахівців внаслідок злиття міністерств і подальшого переутворення Міністерства захисту довкілля та природних ресурсів у 2020 році призупинили створення вичерпних реєстрів ¹³¹ . Уряд таки опублікував дані про запаси та ресурси корисних копалин (зокрема, про їхні обсяги та розташування) на веб-сайті Геоінформ, а ці дані доступні через функцію пошуку ¹³² .
11. Створити інтерактивну карту замінованих територій	Повний: Детальний розгляд втілення цього зобов'язання та перші результати описано у розділі 2.3.

<p>12. Запровадити пріоритетні електронні послуги</p>	<p>Повний:</p> <p>Уряд запустив єдиний веб-портал електронного урядування «Дія», який також доступний як мобільний застосунок¹³³. Представник уряду заявив про наявність понад 120 цифрових послуг (хоча деякі з них можуть бути розміщені поза порталом «Дія»)¹³⁴. «Дія» пропонує понад 40 цифрових послуг для громадян та бізнесу, які згруповані у 15 тематичних категорій¹³⁵. «Дія» містить онлайн-гід на 17 тем, описаних простою мовою¹³⁶. Відповідно до 20 життєвих ситуацій, з якими можуть мати справу громадяни (як-от реєстрація народження дитини), або 16 ситуацій для бізнесу, цей гід спрямовує користувачів до відповідних цифрових сервісів. Протягом першого тижня після запуску цей мобільний застосунок завантажив 1 мільйон українців, а понад 360 тисяч людей завантажили цифрові водійські права¹³⁷.</p>
<p>13. Запровадити онлайн-платформу для взаємодії виконавчої влади та громадянського суспільства</p>	<p>Незначний:</p> <p>Уряд провів опитування громадської думки та обговорення з громадянським суспільством про потреби та вимоги до онлайн-платформи для взаємодії між органами виконавчої влади з інститутами громадянського суспільства¹³⁸. Ця платформа отримала назву «Взаємодія»¹³⁹ і має бути інтегрована з державним порталом е-послуг «Дія»¹⁴⁰. Хоча існує початкова сторінка з основною інформацією про портал, сама платформа «Взаємодія» ще не готова для використання громадянськістю¹⁴¹.</p>
<p>14. Запровадити онлайн ІПВГ</p>	<p>Значний:</p> <p>Міністерство енергетики та вугільної промисловості провело незалежне дослідження щодо реалістичності розробки онлайн-платформи. Після цього разом із партнерами воно дало завдання розробнику, а розробник створив робочу версію онлайн-платформи, яка проходила тестування¹⁴². Однак, на момент написання звіту онлайн-платформа Ініціативи прозорості видобувних галузей не була публічно доступною¹⁴³.</p>
<p>15. Надати електронні ресурси для шкільної освіти</p>	<p>Незначний:</p> <p>Міністерство освіти і науки провело закупівлі та визначило виконавця для створення Національної освітньої електронної платформи¹⁴⁴. Однак, районний суд виявив, що переможець тендеру одержав неправомірну вигоду, а програмне забезпечення, закуплене на тендері, не відповідало вимогам і мало завищену ціну¹⁴⁵. Сама платформа наразі є речовим доказом у кримінальному провадженні¹⁴⁶. Ба більше, експерт із громадянського суспільства пояснив, що програмне забезпечення не мало повністю відкритого коду¹⁴⁷. Наказ №521 свідчить про те, що уряд розпочав розробку проекту та програмного забезпечення освітньої електронної платформи заново¹⁴⁸.</p>
<p>16. Запровадити онлайн-перевірку документів про освіту</p>	<p>Значний:</p> <p>Міністерство освіти і науки ухвалило технічні вимоги до перевірки документів про освіту. Також воно замовило, розробило і встановило програмне забезпечення для онлайн-перевірки документів про освіту¹⁴⁹ (це програмне забезпечення є частиною Єдиної державної електронної бази даних з питань освіти¹⁵⁰). Уряд уточнив, що цей</p>

	сервіс онлайн-перевірки перевіряє документи про вищу освіту, але ще має бути вдосконалений для перевірки документів про загальну середню та середню спеціальну освіту, доповнений інструкцією для користувачів та пройти бета-тестування ¹⁵¹ .
17. Створити Національний репозитарій академічних текстів	Значний: УкрІНТЕІ оприлюднив Національний репозитарій академічних текстів ¹⁵² . Цей репозитарій дає змогу зареєстрованим і незареєстрованим користувачам шукати, читати та завантажувати повнотекстові кандидатські дисертації (з-поміж інших документів) у форматі PDF ¹⁵³ . Хоча місцеві репозитарії ще не інтегровані до Національного репозиторію ¹⁵⁴ , три заклади вищої освіти уклали попередні угоди щодо перевірки взаємодії між локальними репозитаріями та Національним репозитарієм академічних текстів ¹⁵⁵ . Екосистема інструментів академічної доброчесності, як-от онлайн-інструментів перевірки на плагіат, ще не створена. Тому репозитарій надає посилання лише на зовнішні джерела із нормативно-правовими документами й інструкціями щодо академічної доброчесності та інструментами перевірки на плагіат ¹⁵⁶ .

⁹³ “Портал CoST: Прозора інфраструктура”, CoST Ukraine, дата доступу: листопад 2020 року, <http://portal.costukraine.org/>.

⁹⁴ Святослав Абрамов (CoST Україна), інтерв’ю дослідника МНЗ, 27 жовтня 2020 року.

⁹⁵ “Прозорість в сфері інфраструктури та шляхи її досягнення – в концепції CoST Ukraine”, CoST Ukraine, 2 липня 2020 року, <https://costukraine.org/prozorist-v-sferi-infrastruktury-ta-shlyahy-yiyi-dosyagnennya-v-kontseptsiyi-cost-ukraine/>.

⁹⁶ “Кабінет Міністрів України. Постанова від 17 квітня 2019 року №409”, Верховна Рада України, 17 квітня 2019 року, <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/409-2019-%D0%BF#n10>.

⁹⁷ “Open Contracting for Infrastructure Data Standards Toolkit”, Open Contracting Partnership, дата доступу: листопад 2020 року, <http://standard.open-contracting.org/infrastructure/latest/en>.

⁹⁸ “Firm Commitment from the Government of Ukraine as a New Memorandum of Understanding Is Signed with CoST”, CoST Ukraine, 17 вересня 2019 року, <https://infrastructuretransparency.org/news/firm-commitment-from-the-government-of-ukraine-as-a-new-memorandum-of-understanding-is-signed-with-cost/>.

⁹⁹ Партнерство “Відкритий уряд”, Звіт про реалізацію плану дій із впровадження Ініціативи “Партнерство “Відкритий Уряд” у 2018–2020 роках, 3 грудня 2020 року, https://www.opengovpartnership.org/wp-content/uploads/2019/08/Ukraine_End-of-Term_Report_2016-2018_UKR.pdf.

¹⁰⁰ Партнерство “Відкритий уряд”, Звіт про реалізацію плану дій із впровадження Ініціативи “Партнерство “Відкритий Уряд” у 2018–2020 роках.

¹⁰¹ “Міністерство юстиції України. Наказ від 12 лютого 2019 року №413/5”, Верховна Рада України, 12 лютого 2019 року, <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0147-19#Text>.

¹⁰² Потенційний організатор мусив мати електронну систему торгів із використанням технології блокчейн (хоча інші системи електронних торгів, включно із Прозорро.Продажі, були розроблені із використанням інших інформаційних технологій). Організатор також мусив мати можливість зберігати і транспортувати заарештовані активи (хоча ця функція могла би бути делегована іншій організації), мати регіональні представництва у двох третіх регіонів України (хоча це не є необхідним для системи електронних торгів), а також мати капітал вартістю принаймні 5 мільйонів гривень (175 тисяч 275 доларів США, хоча деякі системи електронних торгів можливо створити й адмініструвати меншим коштом).

¹⁰³ “Результати конкурсу з визначення організатора електронних торгів з реалізації арештованого майна”, Міністерство юстиції, 18 березня 2019 року, <https://minjust.gov.ua/news/ministry/rezultati-konkursu-z-viznachennya-organizatora-elektronnih-torgiv-z-realizatsii-areshtovanogo-mayna?fbclid=IwAR29MM5EsevmvYRUgEawXqzrxelxoaxNTLYulRyU8ZWqoPjEwoWIX24XiqQ>.

¹⁰⁴ “Міністерство юстиції України. Наказ від 28 серпня 2020 року №2933/5”, Верховна Рада України, 28 серпня 2020 року, <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0832-20#Text>.

¹⁰⁵ Олексій Соболев (Прозорро.Продажі), листування з дослідником МНЗ, 26 листопада 2020 року.

¹⁰⁶ Партнерство “Відкритий уряд”, Звіт про реалізацію плану дій із впровадження Ініціативи “Партнерство “Відкритий Уряд” у 2018–2020 роках, 3 грудня 2020 року, <https://www.opengovpartnership.org/wp->

[content/uploads/2019/08/Ukraine_End-of-Term_Report_2016-2018_UKR.pdf](#) та Сергій Карелін (Програма "EGAP"), інтерв'ю дослідника МНЗ, 3 листопада 2020 року.

¹⁰⁷ Kitsoft. For more details, see <https://www.kitsoft.kiev.ua/en/>.

¹⁰⁸ Партнерство "Відкритий уряд", Звіт про реалізацію плану дій із впровадження Ініціативи "Партнерство "Відкритий Уряд" у 2018–2020 роках, 3 грудня 2020 року, https://www.opengovpartnership.org/wp-content/uploads/2019/08/Ukraine_End-of-Term_Report_2016-2018_UKR.pdf.

¹⁰⁹ Має бути розроблений компанією "Kitsoft". Більше інформації про компанію: <https://www.kitsoft.kiev.ua/>.

¹¹⁰ Партнерство "Відкритий уряд", Звіт про реалізацію плану дій із впровадження Ініціативи "Партнерство "Відкритий Уряд" у 2018–2020 роках, 3 грудня 2020 року, https://www.opengovpartnership.org/wp-content/uploads/2019/08/Ukraine_End-of-Term_Report_2016-2018_UKR.pdf. Згідно з інформацією, наданою урядом, після завершення періоду виконання зобов'язання, кілька НУО були обрані для тестування та коментування бета-версії модулю Взаємодії, листування МНЗ з урядом, 15 квітня 2021 року.

¹¹¹ Валерія Коломієць (Мін'юст), листування з дослідником МНЗ, 2 листопада 2020 року. 11 серпня 2020 року, після завершення періоду виконання плану дій, було запущено у промислову експлуатацію оновлене програмне забезпечення Єдиного державного реєстру юридичних осіб, фізичних осіб-підприємців та громадських формувань, що уможливило започаткувати перевірку особистої інформації із використанням даних з Державного реєстру актів цивільного стану громадян, Єдиного державного демографічного реєстру, Державного реєстру фізичних осіб – платників податків, Єдиної інформаційної системи Міністерства внутрішніх справ для пошуку.

¹¹² Зокрема, ім'я, адресу проживання, тип бенефіціарного володіння та відсоток частки статутного капіталу в юридичній особі або відсоток права голосу в юридичній особі кінцевого бенефіціарного власника.

¹¹³ "Безкоштовний запит. Єдиний державний реєстр юридичних осіб, фізичних осіб-підприємців та громадських формувань", Міністерство юстиції України, дата доступу: листопад 2020 року, <https://usr.minjust.gov.ua/content/free-search>.

¹¹⁴ "Закон України Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення №361-IX", Верховна Рада України, 16 серпня 2020 року.

¹¹⁵ Державні установи: Міністерство юстиції, Міністерство фінансів, Державна служба фінансового моніторингу, Національний банк, Державна фіскальна служба. Громадські організації: Разом проти корупції, OGP Evaluation project, YouControl, Міжнародний фонд "Відродження". Міжнародний проект: Консультаційним фондом підтримки Асоціації "Україна-ЄС". Ці організації підписали меморандум про співпрацю та створили робочу групу "До 100% вірно". Також, пропозиції були надані Федеральним міністерством фінансів Австрії, міжнародною ініціативою "Партнерство "Відкритий Уряд", OpenOwnership, Innovating Governance Association, пілотною програмою "OpenOwnership" та Радою Європи.

¹¹⁶ Валерія Коломієць (Мін'юст), листування з дослідником МНЗ, 2 листопада 2020 року.

¹¹⁷ Валерія Коломієць (Мін'юст).

¹¹⁸ Проект USAID "Підтримка організацій-лідерів у протидії корупції в Україні".

¹¹⁹ Доступний на платформі УШУ "Moodle", Українська школа урядування, дата доступу: листопад 2020 року, <http://moodle.usg.org.ua/>.

¹²⁰ Ігор Осика (Проект USAID "Взаємодія"), інтерв'ю дослідника МНЗ, 2 листопада 2020 року.

¹²¹ Ігор Осика (Проект USAID "Взаємодія") та Володимир Купрій (незалежний експерт), інтерв'ю дослідника МНЗ, 26 жовтня 2020 року.

¹²² Партнерство "Відкритий уряд", Звіт про реалізацію плану дій із впровадження Ініціативи "Партнерство "Відкритий Уряд" у 2018–2020 роках, 3 грудня 2020 року, https://www.opengovpartnership.org/wp-content/uploads/2019/08/Ukraine_End-of-Term_Report_2016-2018_UKR.pdf. Міністерство захисту довкілля та природних ресурсів повідомило, що воно оновило систему "Відкрите довкілля" через розробку проекту концепції цифрового розвитку та цифрової трансформації у сфері захисту довкілля, раціонального використання природних ресурсів та безпеки навколишнього середовища. Ця концепція передбачає розробку нових функціональних модулів системи, які складатимуть Єдину платформу довкілля, листування з МНЗ, 15 квітня 2021 року.

¹²³ Дмитро Аверін (незалежний експерт), інтерв'ю дослідника МНЗ, 4 листопада 2020 року.

¹²⁴ "Комплексна система радіаційного моніторингу в ЧЗВ", дата доступу: листопад 2020 року, <http://www.srp.ecocentre.kiev.ua/MEDO-PS/index.php?lang=UKR>.

¹²⁵ Internet Archive Wayback Machine, дата доступу: листопад 2020 року, https://web.archive.org/web/*/http://www.srp.ecocentre.kiev.ua/MEDO-PS/index.php?lang=UKR.

¹²⁶ Після того уряд опублікував 32 набори відкритих даних про стан довкілля та природних ресурсів.

¹²⁷ Партнерство "Відкритий уряд", Звіт про реалізацію плану дій із впровадження Ініціативи "Партнерство "Відкритий Уряд" у 2018–2020 роках, 3 грудня 2020 року, https://www.opengovpartnership.org/wp-content/uploads/2019/08/Ukraine_End-of-Term_Report_2016-2018_UKR.pdf.

¹²⁸ "Протоколи затвердження (апробації) запасів та ресурсів корисних копалин", Геоінформ України, дата доступу: листопад 2020 року, <http://geoinf.kiev.ua/protokoli-zatverdzhennya-aprobaci%dl%97-zapasiv-ta-resursiv-korisnix-kopalin/>.

¹²⁹ "Відкриті дані", Міністерство захисту довкілля та природних ресурсів, дата доступу: листопад 2020 року, <https://mepr.gov.ua/timeline/Vidkriti-dani-.html>.

¹³⁰ "Екологія", Портал відкритих даних, Єдиний державний веб-портал відкритих даних, Кабінет Міністрів України, дата доступу: листопад 2020 року, <https://data.gov.ua/group/ekolohiia>.

¹³¹ Дмитро Аверін (незалежний експерт), інтерв'ю дослідника МНЗ, 4 листопада 2020 року.

- ¹³² “Протоколи затвердження (апробації) запасів та ресурсів корисних копалин”, Геоінформ України, дата доступу: листопад 2020 року, <http://geoinf.kiev.ua/protokoli-zatverdzhennya-aprobaci%dl%97-zapasiv-ta-resursiv-korisnix-kopalin/>.
- ¹³³ “Дія”, дата доступу: листопад 2020 року, <https://diia.gov.ua/>.
- ¹³⁴ Олексій Вискуб (Мінцифри), листування з дослідником МНЗ, 2 листопада 2020 року.
- ¹³⁵ Для громадян: довідки та витяги, навколишнє середовище, безпека та правопорядок, сім'я, пенсії, пільги та допомога, транспорт, земля, будівництво, нерухомість, ліцензії та дозволи. Для бізнесу: земля, будівництво, нерухомість, ліцензії та дозволи, транспорт, медицина та фармацевтика, витяги та довідки, створення бізнесу.
- ¹³⁶ “Гід з державних послуг”, Дія, дата доступу: листопад 2020 року, <https://guide.diia.gov.ua/>.
- ¹³⁷ Anatoly Motkin, “Ukraine in a Smartphone: Zelensky's Digital Dream”, Atlantic Council, 18 February 2020, дата доступу: січень 2020 року, <https://www.atlanticcouncil.org/blogs/ukrainealert/ukraine-in-a-smartphone-zelenskyys-digital-dream/>. Після завершення періоду виконання плану дій уряд повідомив, що мобільний застосунок “Дія” завантажили понад 4 мільйони разів, листування МНЗ з урядом, 15 квітня 2021 року.
- ¹³⁸ Партнерство “Відкритий уряд”, Звіт про реалізацію плану дій із впровадження Ініціативи “Партнерство “Відкритий Уряд” у 2018–2020 роках, 3 грудня 2020 року, https://www.opengovpartnership.org/wp-content/uploads/2019/08/Ukraine_End-of-Term_Report_2016-2018_UKR.pdf. Це також підтвердив Сергій Карелін (Програма “EGAP”), інтерв'ю дослідника МНЗ, 3 листопада 2020 року.
- ¹³⁹ “Взаємодія”, у прямому значенні слова “взаємодія”.
- ¹⁴⁰ “Дія”, <https://diia.gov.ua/>.
- ¹⁴¹ Партнерство “Відкритий уряд”, Звіт про реалізацію плану дій із впровадження Ініціативи “Партнерство “Відкритий Уряд” у 2018–2020 роках, 3 грудня 2020 року, https://www.opengovpartnership.org/wp-content/uploads/2019/08/Ukraine_End-of-Term_Report_2016-2018_UKR.pdf. Після завершення періоду виконання плану дій уряд повідомив, що платформа перебуває на першій стадії розробки, тобто певний її функціонал, як-от онлайн-конкурси, проходять тестування на закритій бета-стадії розробки. Уряд також уточнив, що фахівці активно вивчають і аналізують інші послуги, як-от е-петиції, е-консультації тощо на предмет відповідності високим міжнародним стандартам і практикам, і будуть розроблені, як тільки технічні вимоги будуть затверджені та ІТ-розробка буде закуплена, листування МНЗ з урядом, 15 квітня 2021 року.
- ¹⁴² Партнерство “Відкритий уряд”, Звіт про реалізацію плану дій із впровадження Ініціативи “Партнерство “Відкритий Уряд” у 2018–2020 роках. Це також було підтверджено фахівцями громадянського суспільства, які співпрацювали над цим зобов'язанням: Олеся Нехорошко (ЕІТІ Україна), інтерв'ю дослідника МНЗ, 29 жовтня 2020 року та Олексій Орловський (Міжнародний фонд “Відродження”), інтерв'ю дослідника МНЗ, 3 листопада 2020 року.
- ¹⁴³ Після завершення періоду виконання плану дій онлайн-платформа була запущена онлайн за посиланням: <https://eiti.gov.ua/>.
- ¹⁴⁴ Рімма ель Джувейді (МОН), листування з дослідником МНЗ, 13 листопада 2020 року.
- ¹⁴⁵ “Печерський районний суд міста Києва, ухвала від 23 липня 2019 року, справа №757/38418/19-к”, LIGA 360, дата доступу: листопад 2020 року, <https://verdictum.ligazakon.net/document/83953210>.
- ¹⁴⁶ Рімма ель Джувейді (МОН), листування з дослідником МНЗ, 13 листопада 2020 року.
- ¹⁴⁷ Микола Скиба (Український інститут майбутнього), листування з дослідником МНЗ, 22 листопада 2020 року.
- ¹⁴⁸ “Міністерство освіти і науки України. Наказ від 19 квітня 2019 року №521”, Верховна Рада України, 19 квітня 2019 року, <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0505-19#Text>.
- ¹⁴⁹ Дмитро Єльченко (Інфоресурс), листування з дослідником МНЗ, 4 листопада 2020 року.
- ¹⁵⁰ “Реєстр документів про освіту”, Єдина державна електронна база даних з питань освіти, дата доступу: листопад 2020 року, <https://info.edbo.gov.ua/edu-documents/>.
- ¹⁵¹ Партнерство “Відкритий уряд”, Звіт про реалізацію плану дій із впровадження Ініціативи “Партнерство “Відкритий Уряд” у 2018–2020 роках, 3 грудня 2020 року, https://www.opengovpartnership.org/wp-content/uploads/2019/08/Ukraine_End-of-Term_Report_2016-2018_UKR.pdf.
- ¹⁵² “Національний репозиторій академічних текстів”, УкрІНТЕІ, дата доступу: листопад 2020 року, <http://nrat.ukrintei.ua/>.
- ¹⁵³ “Інформація про НРАТ”, УкрІНТЕІ, дата доступу: листопад 2020 року, <http://nrat.ukrintei.ua/pro-nacjonalnyj-repozytarij/informacziya-pro-nrat/>.
- ¹⁵⁴ Це підтвердили Володимир Камишин (УкрІНТЕІ), листування з дослідником МНЗ, 5 листопада 2020 року та Михайло Серебряков (ГО “Разом проти корупції”), інтерв'ю дослідника МНЗ, 28 жовтня 2020 року.
- ¹⁵⁵ Партнерство “Відкритий уряд”, Звіт про реалізацію плану дій із впровадження Ініціативи “Партнерство “Відкритий Уряд” у 2018–2020 роках, 3 грудня 2020 року, https://www.opengovpartnership.org/wp-content/uploads/2019/08/Ukraine_End-of-Term_Report_2016-2018_UKR.pdf.
- ¹⁵⁶ “Академічна доброчесність”, Національний репозиторій академічних текстів, УкрІНТЕІ, дата доступу: листопад 2020 року, <http://nrat.ukrintei.ua/akademichna-dobrocheshnist/>. Також це знайшло підтвердження у звіті Партнерство “Відкритий уряд”, Звіт про реалізацію плану дій із впровадження Ініціативи “Партнерство “Відкритий Уряд” у 2018–2020 роках, 3 грудня 2020 року, https://www.opengovpartnership.org/wp-content/uploads/2019/08/Ukraine_End-of-Term_Report_2016-2018_UKR.pdf та в інтерв'ю: Михайло Серебряков (ГО “Разом проти корупції”), інтерв'ю дослідника МНЗ, 28 жовтня 2020 року.

III. Багатосторонній процес

3.1. Багатосторонній процес протягом виконання плану дій

У 2017 році ПВУ затвердило Стандарти участі та співтворення, націлені підтримувати участь та співтворення з боку громадянського суспільства на всіх етапах циклу ПВУ. Передбачено, що усі країни-учасниці ПВУ відповідають цим стандартам. Стандарти мають на меті покращити амбітність та якість участі протягом розробки, виконання та оцінки планів дій ПВУ.

Статути урядування ПВУ також встановлюють вимоги до участі та співтворення, яким має слідувати країна чи спільнота протягом розробки та виконання свого плану дій, щоб відповідати процесу ПВУ. Україна **не діяла** всупереч вимогам процесу ПВУ¹⁵⁷.

Дивись Додаток I з оглядом дій України відповідно до Стандартів участі та співтворення протягом розробки плану дій.

Таблиця 3.1.: Рівень впливу громадськості

МНЗ адаптував модель Міжнародної асоціації громадської участі (IAP2) «Спектр участі» до процесу ПВУ¹⁵⁸. У дусі ПВУ більшість країн мають прагнути до рівня «співпраця».

Рівень участі громадськості		Протягом розробки плану дій	Протягом виконання плану дій
Уповноваження	Уряд делегував повноваження із прийняття рішень представникам громадськості.		
Співпраця	Відбувся багаторазовий діалог і громадськість допомагала сформувати порядок денний.	✓	✓
Залучення	Уряд надавав зворотній зв'язок про те, як саме пропозиції громадськості було враховано.		
Консультування	Громадськість могла надавати пропозиції.		
Інформування	Уряд надав громадськості інформацію про план дій.		
Жодних консультацій	Жодних консультацій		

Протягом виконання плану дій представники уряду та громадянського суспільства, які входили до складу багатостороннього форуму (Координаційної ради), офіційно збиралися лише одного разу – у грудні 2019 року¹⁵⁹. Якщо рахувати лише офіційні зустрічі, то протягом виконання плану дій Коордрада збиралася значно рідше, ніж протягом процесу розробки плану дій, коли збори проводилися щоквартально. А втім, секретаріат Коордради (функції якого виконував Секретаріат Кабінету Міністрів України (СКМУ)) збирався тричі – щоб обговорити організаційні питання Коордради з посадовими особами та громадськими діячами¹⁶⁰.

Ба більше, члени Коордради та представники громадянського суспільства поза Коордрадою провели чотири тематичні зустрічі секторальних робочих груп¹⁶¹. За цей час деякі особи

припинили своє членство у Коордраді¹⁶², а інші не відвідували збори через надмірну зайнятість¹⁶³. Такі збори не набирали кворуму і тому не вважалися зборами Коордради, уповноваженими приймати рішення. Коордрада вирішила, що потрібно провести вибори нових членів ще до затвердження нового плану дій. Представник СКМУ та представник громадянського суспільства спільно очолювали збори Коордради (включно з тематичними зборами секторальних робочих груп), а громадянське суспільство також мало змогу визначати порядок денний.

У 2020 році Коордрада не збиралася взагалі. СКМУ вбачав причину цього у пандемії COVID-19¹⁶⁴, хоча протягом 2020 року все ж проводилися численні онлайн-заходи з розробки нового плану дій. Уряд навіть провів із громадянським суспільством віртуальне громадське обговорення окремого зобов'язання (щодо прозорості публічних фінансів)¹⁶⁵.

Можливо, нагод участі у Коордраді було небагато. Втім, представники громадських організацій визнали, що громадянське суспільство було активне як у наданні пропозицій, так і у співпраці з урядом щодо втілення усіх зобов'язань¹⁶⁶. Представниця уряду наголосила на провідній ролі громадських організацій та міжнародних партнерів у реалізації зобов'язань¹⁶⁷. Вона також підкреслила всебічну співпрацю між цими сторонами та органами центральної влади, прикладом чого був багатосторонній меморандум із розробки механізму верифікації кінцевих бенефіціарних власників. Також Міністерство молоді та спорту разом із представниками громадянського суспільства створило робочу групу з розробки процедур проведення конкурсів фінансування проєктів та заходів громадських організацій.

Протягом періоду виконання плану дій проводилися й інші схожі заходи із залучення громадськості до відкритого врядування. Так, уряд організував низку заходів протягом Тижня відкритого уряду (11–17 березня 2019 року)¹⁶⁸. Згідно з урядовою інформацією, ці заходи були розроблені для втілення зобов'язань¹⁶⁹. Центральні органи виконавчої влади провели з інститутами громадянського суспільства громадське обговорення змісту та функціоналу майбутньої онлайн-платформи органів виконавчої влади (зобов'язання №13)¹⁷⁰. Уряд, громадський сектор та міжнародні організації провели громадське обговорення щодо процедур конкурсів фінансової підтримки громадських організацій (зобов'язання №6)¹⁷¹. Також відбулася конференція під назвою «Національний репозитарій академічних текстів та цифрові сервіси відкритої науки», яка прямо стосувалася зобов'язання № 17¹⁷². Згодом у тому ж році, 3 липня 2019 року, секретаріат Коордради та громадянське суспільство зібрали та опрацювали пропозиції щодо зобов'язання №7 із розробки механізму перевірки інформації про кінцевих бенефіціарних власників¹⁷³.

---

¹⁵⁷ Дії всупереч процесу – якщо країна: 1) не “залучає” протягом розробки або не “інформує” протягом втілення національного плану дій; 2) уряд не зібрав інформацію, не опублікував та не розмістив документи у репозиторії на національному веб-сайті або веб-сторінці ПВУ відповідно до інструкцій МНЗ.

¹⁵⁸ “IAP2’s Public Participation Spectrum”, IAP2, 2014,

https://cdn.ymaws.com/www.iap2.org/resource/resmgr/pillars/Spectrum_8.5x11_Print.pdf.

¹⁵⁹ “Обговорено стан реалізації плану дій із впровадження ініціативи “Партнерство “Відкритий Уряд” Урядовий портал, Єдиний веб-портал органів виконавчої влади України, Секретаріат Кабінету Міністрів України, 20 грудня 2019 року, <https://www.kmu.gov.ua/news/obgovoreno-stan-realizaciyi-planu-dij-iz-vprovadzhennya-initsiativi-partnerstvo-vidkritij-uryad>.

¹⁶⁰ Наталія Окша (СКМУ), листування з дослідником МНЗ, 2 листопада 2020 року та Олеся Архипська (членкиня Координаційної ради), інтерв'ю дослідника МНЗ, 27 жовтня 2020 року..

¹⁶¹ Олеся Архипська (членкиня Координаційної ради), інтерв'ю дослідника МНЗ, 27 жовтня 2020 року.

¹⁶² Олеся Архипська (членкиня Координаційної ради).

¹⁶³ Оксана Косенко (ПРООН в Україні), інтерв'ю дослідника МНЗ, 29 жовтня 2020 року.

¹⁶⁴ Наталія Окша (СКМУ), листування з дослідником МНЗ, 2 листопада 2020 року.

¹⁶⁵ “Робоча нарада групи 258”, Facebook, E-Data, Відкриті публічні фінанси, 24 вересня 2020 року, <https://www.facebook.com/events/351421899542414>.

---

¹⁶⁶ Олеся Архипська (членкиня Координаційної ради), інтерв'ю дослідника МНЗ, 27 жовтня 2020 року та Оксана Косенко (ПРООН в Україні), інтерв'ю дослідника МНЗ, 29 жовтня 2020 року.

¹⁶⁷ Наталія Окша (СКМУ), листування з дослідником МНЗ, 2 листопада 2020 року. Цей меморандум об'єднав Міністерство юстиції, Міністерство фінансів, Державну фіскальну службу, Державну службу фінансового моніторингу, Агентство з розшуку та менеджменту активів, Державне агентство з питань електронного урядування, Трансперенсі Інтернешнл Україна, Разом проти корупції, Міжнародний фонд "Відродження", Центр протидії корупції та інші громадські організації.

¹⁶⁸ "Ініціатива "Партнерство "Відкритий Уряд" в Україні", Facebook, дата доступу: листопад 2020 року, <https://www.facebook.com/ogpUkraine/>.

¹⁶⁹ Наталія Окша (СКМУ), листування з дослідником МНЗ, 2 листопада 2020 року.

¹⁷⁰ "Якою має бути онлайн-платформа для взаємодії органів виконавчої влади та громадськості, обговорили під час Тижня Відкритого Уряду", Урядовий портал, Єдиний веб-портал органів виконавчої влади України, Секретаріат Кабінету Міністрів України, 15 березня 2019 року, <https://www.kmu.gov.ua/news/yakoyu-maye-buti-onlajn-platforma-dlya-vzayemodiyi-organiv-vikonavchoyi-vladi-ta-gromadskostiobgovorili-pid-chas-tizhnya-vidkritogo-uryadu>.

¹⁷¹ "У Києві обговорили механізм впровадження електронних процедур проведення конкурсів для інститутів громадянського суспільства", Урядовий портал, Єдиний веб-портал органів виконавчої влади України, Секретаріат Кабінету Міністрів України, 15 березня 2019 року, <https://www.kmu.gov.ua/news/u-kiyevi-obgovorili-mehanizm-vprovadzheniya-elektronnih-procedur-provedennya-konkursiv-dlya-institutiv-gromadyanskogo-suspilstva>.

¹⁷² "В рамках тижня Відкритого Уряду в Україні", УкрІНТЕІ, дата доступу: грудень 2020 року, <http://www.uiniei.kiev.ua/news/v-ramkah-tyzhnya-vidkrytogo-uryadu-v-ukrayini>.

¹⁷³ "На "комунікаційному майданчику" ініціативи "Партнерство "Відкритий Уряд" обговорено питання механізму перевірки інформації про кінцевих бенефіціарних власників", Урядовий портал, Єдиний веб-портал органів виконавчої влади України, Секретаріат Кабінету Міністрів України, 3 липня 2019 року, <https://www.kmu.gov.ua/news/na-komunikacijnomu-majdanchiku-iniciativi-partnerstvo-vidkritij-uryad-obgovoreno-pitannya-mehanizmu-perevirki-informaciyi-pro-kincevih-beneficiarnih-vlasnikiv>.

3.2. Огляд дій України протягом виконання плану дій

Пояснення кольорового кодування:

Зелений = Відповідає стандарту

Жовтий = У процесі (вжиті заходи для відповідності цьому стандарту, але відповідності стандарту ще не досягнуто)

Червоний = Відсутні ознаки відповідних заходів

Багатосторонній форум	Протягом розробки	Протягом виконання
1а. Форум створено: Координаційна рада, склад якої затверджено постановою уряду, здійснює контроль за виконанням плану дій ¹⁷⁴ .	Зелений	Зелений
1б. Регулярність: Координаційна рада збиралася один раз у грудні 2019 року ¹⁷⁵ , однак зустрічі робочої групи з організаційних питань проводилися тричі ¹⁷⁶ . Кілька членів Коордради збиралися час від часу для обговорення просування окремих зобов'язань ¹⁷⁷ , але на цих зборах не було кворуму. У 2020 році Коордрада не збиралася взагалі. За стандартами ПВУ форум має збиратися принаймні раз на квартал.	Зелений	Жовтий
1в. Повноваження спільної розробки: цей стандарт був оцінений у звіті намірів МНЗ.	Зелений	-
1г. Публічність розпоряджень: Інформацію про повноваження, структуру та склад Координаційної ради розміщено на урядовій веб-сторінці ПВУ ¹⁷⁸ . Однак, найновіші повідомлення про зміни у складі Коордради (що відбулися у січні 2020 року) не відображені на веб-сторінці Коордради. Утім, вони є на веб-порталі законодавства ¹⁷⁹ .	Зелений	Жовтий
2а. Багатосторонність: До координаційної ради входять представники і уряду, і громадського сектору.	Зелений	Зелений
2б. Паритетність: У Коордраді збалансоване представництво уряду та громадськості, як на рівні членства, так і керівництва ¹⁸⁰ .	Зелений	Зелений
2в. Прозорість відбору: процес відбору не змінився протягом періоду виконання плану дій.	Зелений	-
2г. Представництво від уряду на високому рівні: Протягом розробки плану дій до складу Коордради входили один міністр, один очільник держагентства та заступники міністрів. Протягом втілення плану дій до її складу входили держсекретар Кабміну, заступник директора департаменту та заступники міністрів.	Жовтий	Жовтий

<p>Зг. Відкритість: Збори Координаційної ради було оголошено постфактум. Через це інші зацікавлені сторони не могли взяти у них участь. Члени Коордради запрошували секторальних експертів від громадськості з-поза Коордради для участі у зборах тематичних робочих груп¹⁸¹. Ба більше, протягом громадських обговорень будь-яка зацікавлена особа поза Коордрадою могла надати коментарі щодо окремих зобов'язань¹⁸².</p>	Зелений	Жовтий
<p>Зд. Дистанційна участь: Так, члени Координаційної ради та запрошені зацікавлені сторони могли брати участь дистанційно.</p>	Жовтий	Зелений
<p>Зе. Протоколи: Координаційна рада проактивно звітувала щодо своїх зборів та рішень. Також вона повідомляла про свої заходи та досягнення іншим зацікавленим сторонам з боку уряду та громадськості. Це відбувалося через офіційну урядову веб-сторінку ПВУ¹⁸³. Також уряд поширював інформацію на своїй веб-сторінці у соціальній мережі¹⁸⁴.</p>	Жовтий	Зелений

Пояснення кольорового кодування:

Зелений = Відповідає стандарту

Жовтий = У процесі (вжиті заходи для відповідності цьому стандарту, але відповідності стандарту ще не досягнуто)

Червоний = Відсутні ознаки відповідних заходів

Виконання плану дій		
<p>4а. Прозорість процесу: Повідомлення про просування у виконанні зобов'язань публікують поруч із іншими новинами на урядовій веб-сторінці ПВУ¹⁸⁵. Не існує спеціального онлайн-трекера для відстеження просування кроками зобов'язань, причин затримок та подальших дій.</p>	Жовтий	
<p>4б. Канали комунікації: На урядовій веб-сторінці ПВУ бракує вбудованої функції, яка би надавала змогу громадськості коментувати повідомлення про процес виконання плану дій¹⁸⁶. До того ж, деякі новини містять заклики надати пропозиції електронною поштою.</p>	Жовтий	
<p>4в. Залучення громадянського суспільства: У 2019 році уряд провів принаймні одну зустріч для органів центральної влади, присвячену перевірці виконання плану дій¹⁸⁷. Також уряд провів принаймні чотири зустрічі з громадянським суспільством (включно з тими, які відбулися у межах Тижня відкритого урядування у березні), на яких обговорювалося виконання окремих зобов'язань плану дій¹⁸⁸. У 2020 році уряд провів принаймні один публічний захід із громадянським суспільством – суто щодо зобов'язання забезпечення прозорості публічних фінансів¹⁸⁹.</p>	Жовтий	

<p>4г. Співпраця з МНЗ: Секретаріат Кабінету Міністрів поширив посилання на проєкт звіту намірів МНЗ на своїй веб-сторінці у соціальній мережі¹⁹⁰. СКМУ заохочував громадськість надавати коментарі протягом періоду публічного коментування. Також він поширив проєкт звіту намірів МНЗ серед інших центральних органів виконавчої влади та зібрав їхні відгуки¹⁹¹.</p>	Зелений
<p>4г. Активність форуму: Координаційна рада зустрілася принаймні один раз у грудні 2019 року – для відстеження та обговорення процесу та стану виконання плану дій¹⁹². Представники органів виконавчої влади відзвітували щодо прогресу у виконанні зобов’язань. Посадові особи та запрошені представники громадянського суспільства обговорили виклики втілення. Однак, 2020 рік не продемонстрував спільних моніторингових заходів уряду та громадянського суспільства, які були б організовані багатостороннім форумом. Натомість моніторинг проводив Секретаріат Кабінету Міністрів¹⁹³.</p>	Жовтий
<p>4д. Участь форуму у складанні звіту самооцінки: На своїй веб-сторінці ПВУ уряд публічно закликав надавати коментарі щодо проєкту прикінцевого звіту самооцінки¹⁹⁴. Це оголошення містило посилання на проєкт тексту та адресу електронної скриньки для відгуків, які можна було надати протягом двох тижнів. Оголошення із цим закликом також було на веб-сторінці ПВУ в Україні у соціальній мережі¹⁹⁵.</p>	Зелений
<p>4е. Репозиторій: На урядовій веб-сторінці ПВУ Секретаріат Кабінету Міністрів опублікував репозиторій¹⁹⁶. Він безперешкодно доступний онлайн – із посиланнями на емпіричні дані інформацію та з регулярними оновленнями. Цей репозиторій містить календарний графік процесу та стану виконання плану дій. Кожна новина містить посилання на окрему урядову веб-сторінку, де надано більше інформації. Ба більше, репозиторій містить онлайн-форму, яка дає змогу підписки на урядовий дайджест.</p>	Зелений

¹⁷⁴ “Координаційна рада”, Урядовий портал, Єдиний веб-портал органів виконавчої влади України, Секретаріат Кабінету Міністрів України, дата доступу: листопад 2020 року, <https://www.kmu.gov.ua/ua/gromadskosti/gromadyanske-suspilstvo-i-vlada/partnerstvo-vidkritij-uryad/pro-iniciativu>.

¹⁷⁵ “Обговорено стан реалізації плану дій із впровадження Ініціативи “Партнерство “Відкритий Уряд” Урядовий портал, Єдиний веб-портал органів виконавчої влади України, Секретаріат Кабінету Міністрів України, 20 грудня 2019 року, <https://www.kmu.gov.ua/news/obgovoreno-stan-realizaciyi-planu-dij-iz-vprovadzhennya-iniciativi-partnerstvo-vidkritij-uryad>.

¹⁷⁶ Наталія Окша (СКМУ), листування з дослідником МНЗ, 2 листопада 2020 року.

¹⁷⁷ Олеся Архипська (членкиня Координаційної ради), інтерв’ю дослідника МНЗ, 27 жовтня 2020 року.

¹⁷⁸ “Координаційна рада”, Урядовий портал, Єдиний веб-портал органів виконавчої влади України, Секретаріат Кабінету Міністрів України, дата доступу: листопад 2020 року, <https://www.kmu.gov.ua/ua/gromadskosti/gromadyanske-suspilstvo-i-vlada/partnerstvo-vidkritij-uryad/pro-iniciativu>.

¹⁷⁹ “Кабінет Міністрів України. Розпорядження від 29 січня 2020 №83-р”, Верховна Рада України, 29 січня 2020 року, <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/83-2020-%D1%80#Text>.

¹⁸⁰ “Координаційна рада”, Урядовий портал, Єдиний веб-портал органів виконавчої влади України, Секретаріат Кабінету Міністрів України, дата доступу: листопад 2020 року, <https://www.kmu.gov.ua/ua/gromadskosti/gromadyanske-suspilstvo-i-vlada/partnerstvo-vidkritij-uryad/pro-iniciativu>.

¹⁸¹ Олеся Архипська (членкиня Координаційної ради), інтерв’ю дослідника МНЗ, 27 жовтня 2020 року.

¹⁸² Наталія Окша (СКМУ), листування з дослідником МНЗ, 2 листопада 2020 року.

-
- ¹⁸³ “Партнерство “Відкритий Уряд”, Урядовий портал, Єдиний веб-портал органів виконавчої влади України, Секретаріат Кабінету Міністрів України, дата доступу: листопад 2020 року, <https://www.kmu.gov.ua/gromadskosti/gromadyanske-suspilstvo-i-vlada/partnerstvo-vidkritij-uryad>.
- ¹⁸⁴ “Ініціатива “Партнерство “Відкритий Уряд” в Україні”, Facebook, дата доступу: листопад 2020 року, <https://www.facebook.com/ogpUkraine/>.
- ¹⁸⁵ “Таймлайн”, Урядовий портал, Єдиний веб-портал органів виконавчої влади України, Секретаріат Кабінету Міністрів України, дата доступу: листопад 2020 року, https://www.kmu.gov.ua/timeline?category_id=18&tag=%D0%9F%D0%B0%D1%80%D1%82%D0%BD%D0%B5%D1%80%D1%81%D1%82%D0%B2%D0%BE%20%22%D0%92%D1%96%D0%B4%D0%BA%D1%80%D0%B8%D1%82%D0%B8%D0%B9%20%D0%A3%D1%80%D1%8F%D0%B4%22&type=posts.
- ¹⁸⁶ “Партнерство “Відкритий Уряд”, Урядовий портал, Єдиний веб-портал органів виконавчої влади України, Секретаріат Кабінету Міністрів України, дата доступу: листопад 2020 року, <https://www.kmu.gov.ua/gromadskosti/gromadyanske-suspilstvo-i-vlada/partnerstvo-vidkritij-uryad>.
- ¹⁸⁷ “Обговорено стан реалізації плану дій із впровадження Ініціативи “Партнерство “Відкритий Уряд” Урядовий портал, Єдиний веб-портал органів виконавчої влади України, Секретаріат Кабінету Міністрів України, 20 грудня 2019 року, <https://www.kmu.gov.ua/news/obgovoreno-stand-realizaciyi-planu-dij-iz-vprovadzhennya-iniciativi-partnerstvo-vidkritij-uryad>.
- ¹⁸⁸ Наталія Окша (СКМУ), листування з дослідником МНЗ, 2 листопада 2020 року.
- ¹⁸⁹ “Робоча нарада групи 258”, Facebook, E-Data, Відкриті публічні фінанси, 24 вересня 2020 року, <https://www.facebook.com/events/351421899542414>.
- ¹⁹⁰ “Ініціатива “Партнерство “Відкритий Уряд” в Україні”, Facebook, 4 березня 2020 року, <https://www.facebook.com/ogpUkraine/>.
- ¹⁹¹ Наталія Окша (СКМУ), листування з дослідником МНЗ, 2 листопада 2020 року.
- ¹⁹² “Обговорено стан реалізації плану дій із впровадження Ініціативи “Партнерство “Відкритий Уряд” Урядовий портал, Єдиний веб-портал органів виконавчої влади України, Секретаріат Кабінету Міністрів України, 20 грудня 2019 року, <https://www.kmu.gov.ua/news/obgovoreno-stand-realizaciyi-planu-dij-iz-vprovadzhennya-iniciativi-partnerstvo-vidkritij-uryad>.
- ¹⁹³ Олеся Архипська (членкиня Координаційної ради), інтерв'ю дослідника МНЗ, 27 жовтня 2020 року.
- ¹⁹⁴ “Запрошуємо до обговорення проекту звіту про реалізацію плану дій із впровадження Ініціативи “Партнерство “Відкритий Уряд” у 2018–2020 роках”, Урядовий портал, Єдиний веб-портал органів виконавчої влади України, Секретаріат Кабінету Міністрів України, 9 листопада 2020 року, <https://www.kmu.gov.ua/news/zaproshuyemo-do-obgovorennya-proektu-zvitu-pro-realizaciyu-planu-dij-iz-vprovadzhennya-iniciativi-partnerstvo-vidkritij-uryad-u-2018-2020-rokah>.
- ¹⁹⁵ “Завершуємо реалізацію 4-го плану дій Ініціативи «Партнерство “Відкритий Уряд” в Україні”, Facebook, 10 листопада 2020 року, <https://www.facebook.com/ogpUkraine/posts/760896321159150>.
- ¹⁹⁶ “Таймлайн”, Урядовий портал, Єдиний веб-портал органів виконавчої влади України, Секретаріат Кабінету Міністрів України, дата доступу: листопад 2020 року, https://www.kmu.gov.ua/timeline?category_id=18&tag=%D0%9F%D0%B0%D1%80%D1%82%D0%BD%D0%B5%D1%80%D1%81%D1%82%D0%B2%D0%BE%20%22%D0%92%D1%96%D0%B4%D0%BA%D1%80%D0%B8%D1%82%D0%B8%D0%B9%20%D0%A3%D1%80%D1%8F%D0%B4%22&type=posts.

IV. Методологія та джерела

Дослідження для звітів МНЗ проводять національні дослідники. Всі звіти МНЗ проходять процес контролю якості з боку працівників МНЗ, щоб забезпечити найвищі стандарти дослідження та експертизи.

Група міжнародних експертів (ГМЕ) забезпечує контроль якості кожного звіту. До складу ГМЕ входять фахівці з прозорості, участі, підзвітності та дослідницьких методів соціальних наук.

Чинними учасниками Групи міжнародних експертів є:

- Цезар Круз-Рубіо (César Cruz-Rubio)
- Мері Франколі (Mary Francoli)
- Брендан Галоран (Brendan Halloran)
- Джеф Льовіт (Jeff Lovitt)
- Хуаніта Олая (Juanita Olaya)

Процес рецензування, включно з процедурою врахування отриманих коментарів, більш детально описаний у Розділі III Путівника з процедур¹⁹⁷ та у Звіті намірів України на 2018–2020 роки.

Про МНЗ

Партнерство «Відкритий уряд» (ПВУ) прагне забезпечити виконання конкретних урядових зобов'язань задля просування прозорості, розширення прав та можливостей громадян, протидії корупції та використання нових технологій для зміцнення врядування. Механізм незалежної звітності (МНЗ) оцінює розробку та виконання національних планів дій, щоб посприяти діалогу між зацікавленими сторонами та покращити підзвітність.

Дмитро Хуткий є незалежним дослідником. В Україні він виконує роль експерта Реанімаційного Пакету Реформ та Коаліції з розвитку е-демократії. У світовому масштабі він діє як радник із публічної політики та адвокації Європейського альянсу цифрового розвитку.

---

¹⁹⁷ IRM Procedures Manual, V.3: <https://www.opengovpartnership.org/documents/irm-procedures-manual>.

Додаток I. Індикатори МНЗ

З індикаторами та методами, застосованими у цьому дослідженні МНЗ, також можна ознайомитися у Посібнику процедур МНЗ¹⁹⁸. Резюме ключових індикаторів оцінки МНЗ наведено далі:

- **Можливість перевірки:**
  - Недостатньо конкретно для перевірки: Згідно з текстом зобов'язання, чи бракує визначеним цілям та запропонованим заходам чіткості та конкретності для об'єктивної перевірки їхнього виконання у подальшому процесі оцінки?
  - Достатньо конкретно для перевірки: Згідно з текстом зобов'язання, чи визначені цілі та запропоновані заходи достатньо чіткі та конкретні для об'єктивної перевірки їхнього виконання у подальшому процесі оцінки?
- **Зв'язок із цінностями ПВУ:** Ця змінна оцінює зв'язок зобов'язання із цінностями ПВУ. З огляду на ретельне прочитання тексту зобов'язання у такий спосіб, як воно заявлене у плані дій, для визначення релевантності керуються такими питаннями:
  - Доступ до інформації: Чи розкриє уряд більше інформації або чи покращить він якість інформації, вже відкритої для громадськості?
  - Участь громадськості: Чи уряд створить або покращить можливості або спроможності громадськості для інформування або впливу на прийняття рішень?
  - Підзвітність влади: Чи уряд створить або покращить можливості притягнення посадових осіб до відповідальності за їхні дії?
  - Технології та інновації для прозорості та підзвітності: Чи технологічні інновації будуть використані у відповідності до трьох інших цінностей ПВУ, щоб посилити прозорість або підзвітність?
- **Потенційний вплив:** Ця змінна оцінює *потенційний* вплив зобов'язання, якщо воно буде виконане так, як зазначено у тексті. Дослідник МНЗ використовує текст плану дій для того, щоб:
  - визначити соціальну, економічну, політичну чи екологічну проблему;
  - встановити статус-кво на початку плану дій та
  - оцінити те, наскільки зобов'язання за умови його виконання можуть вплинути на продуктивність та вирішення проблеми.
- **Ступінь виконання:** Ця змінна оцінює виконання та прогрес зобов'язання. Ця змінна отримує оцінку наприкінці циклу плану дій у *звіті виконання МНЗ*.
- **Чи відкрило це уряд?:** Ця змінна прагне вийти за межі вимірювання матеріальних і нематеріальних результатів і виявити, як урядова практика змінилася внаслідок виконання певного зобов'язання у сферах, пов'язаних із цінностями ПВУ. Ця змінна отримує оцінку наприкінці циклу плану дій у *звіті виконання МНЗ*.

Зобов'язання, зорієнтовані на результат?

Потенційно зіркове зобов'язання має більший потенціал бути амбітним та бути втіленим. Якісне зобов'язання – це таке, яке чітко описує:

1. **Проблему:** У чому полягає економічна, соціальна, політична чи екологічна проблема? А не описує адміністративне питання чи інструмент (тобто

«недоречне виділення коштів на соціальну допомогу» – це краще, ніж «брак веб-сайту»).

2. **Статус-кво:** Який статус-кво певної публічної політики на початку плану дій (наприклад, «наразі 26% скарг на корупцію у судах не розглянуті»)?
3. **Зміни:** Замість наведення проміжних результатів, які бажані зміни у поведінці можна очікувати внаслідок виконання певного зобов'язання (наприклад, «вдвічі збільшити частку відповідей на інформаційні запити» – це більш вагома мета, ніж «опублікувати протокол відповіді»)?

Зіркові зобов'язання

Один із індикаторів – «зіркове зобов'язання» (★) – заслуговує на детальніше пояснення, адже воно становить особливий інтерес для читачів та заохочує змагання за перебування серед лідерів країн-учасниць та спільнот-учасниць ПВУ. Для того, щоб отримати зірку, зобов'язання повинне відповідати кільком критеріям:

- Задум зобов'язання має бути достатньо **конкретним** для перевірки, бути **пов'язаним** із цінностями ПВУ та мати потенційний **трансформаційний вплив**. Відповідно до оцінки у звіті намірів.
- Виконання такого зобов'язання у звіті виконання МНЗ має здобути оцінку **значного** або **повного** виконання.

Ця змінна отримує оцінку наприкінці циклу плану дій, у звіті виконання МНЗ.

---

¹⁹⁸ "IRM Procedures Manual", OGP, <https://www.opengovpartnership.org/documents/irm-procedures-manual>.